

SLOVENE

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . 1-70
== Sobotna izdaja: ==
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

== Inserati: ==
 Enostolna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolna pettivrsta po 23 vin.
== Poslano: ==
 enostolna pettivrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ograke 28.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 14 strani.

Po deželnem zboru.

**Kranjsko deželno gospodarstvo sani-
 rano!**

Poroča deželni odbornik dr. Evgen
 Lampe.

Najvažnejši dogodek v prošlem za-
 sedanju deželnega zbora kranjskega je
 bilo definitivno in popolno saniranje
 deželnih financ v zvezi z državnimi
 preodkazmi. O tej stvari se je zadnja le-
 ta mnogo obravnavalo in vsakomur je
 bilo jasno, da mora enkrat priti do po-
 polne ureditve deželnega gospodarstva.
 Govorilo in pisalo se je o tem dovolj.
 Glavno agitacijsko sredstvo, katero so
 imeli nasprotniki S. L. S. proti nam, je
 bilo vedno to, da dežela gospodari s
 primanjkljajem. O tem so se pisale bro-
 šure, o tem se je razpravljalo v časo-
 pisju in govorilo na neštivilnih ljud-
 skih shodih. Nedobrohotni kritiki, ka-
 terim je bilo vse na tem ležeče, da bi
 diskreditirali večino deželnega zbora,
 so napovedovali kranjski danil strahovit
 polom in že izračunali deli, ko mo-
 ra priti vse na kant. Drugi so zopet go-
 vorili o strahovitih bremenih, ki se bo-
 do naložila kmetškemu stanu in so iz-
 računali že 100odstotno zvišanje de-
 želne doklade.

Vzroki finančijelnih stisk vseh av-
 strijski kronovin so splošno znani, ker
 izvirajo iz naravnega razvoja splošnih
 potrebščin. O tem se je že dovolj govo-
 rilo povsod, z zadovoljstvom pa lahko
 rečemo, da je kranjska dežela izmed
 vseh avstrijskih kronovin, ki so zad-
 nje desetletje trpele v teh razmerah,
 skoraj edina, ki je našla sama
 v sebi moč, da je izpeljala po-
 polno saniranje svojega go-
 spodarstva za dolgo vrsto let.

× × ×

Za ta odločilen korak je bilo treba
 predvsem čakati pravega trenutka.
 Treba je najprej ustanoviti trden
 okvir stalnih potrebščin kranjske
 dežele. Izkušnje zadnje volilne dobe so
 pokazale, v katerem okviru se mora
 stalno gibati deželno gospodarstvo in s
 tem se je ustanovila vsota, za katere
 pokritje je bilo treba preskrbeti. Na
 drugi strani je bilo treba ugotoviti vi-
 re za pokritje. Predvsem je manjkalo
 zanesljivih podatkov o drž. preod-
 kazih, na katere se je moral osno-
 vati deželni finančni načrt. Rešitev dr-

žavnega finančnega načrta je bila
 predpogoj za deželni finančni načrt.
 Skozi leta in leta smo zastoj čakali od
 državnega zbora rešitve državnega fi-
 nančnega načrta. Šele letos po novem
 letu smo ga dobili preko državnega
 zbora po izjemni vladni naredbi.

Potem je bilo treba najti prvi
 ključ za porazdelitev bremen. Do se-
 danj nam finančno ministrstvo ni hotelo
 nikdar privoliti v diferenciranje do-
 klad. Stališče S. L. S. je bilo vedno, da
 se mora pri dokladah varovati tisti
 stan, ki je danes v največjih težavah in
 ki se v trumah izseljuje iz dežele v tu-
 jino. To je kmetški stan. Dokler nam ni
 centralna vlada privolila v diferencira-
 nje doklad na korist kmetškemu stanu,
 toliko časa od naše strani ni bilo govo-
 ra, da bi nastopili s finančnim načr-
 tom, ki bi za desetletja naprej ustano-
 vil in obvaroval to kričečo krivico. Po
 dolgotrajnih obravnavah se je posreči-
 lo deželnemu glavarju dr. Ivanu
 Šusteršiču, da je od sedanjega vo-
 ditelja finančnega ministrstva barona
 Engelna dosegel privolitev v tako
 diferenciranje. Na tej podlagi je bilo
 šele mogoče deželnemu odboru izdelati
 načrt, ki je po vsestranskem preudarku
 najbolj pravičen za razmere v naši de-
 želi in ki nas reši za bodoče nadaljne-
 ga zadolževanja.

15odstotno zvišanje pri realnih
 davkih in 4. razredu splošne pridobni-
 ne je zvezano z razbremenitvijo
 okrajev po novem cestnem za-
 konu, tako da v tem oziru kmetški
 okraji niso na novo obremenjeni, dobe
 pa vendar možnost, da sklenejo neob-
 hodno potrebne nove zgradbe, katerih
 so se doslej strašili. To je tista deželna
 cestna doklada, katero smo napovedali
 javno že pred dvema letoma, ko smo
 sklepali novi cestni zakon. 35odstotno
 zvišanje na osebne davke je popol-
 noma utemeljeno v korist, katero ima
 industrija od deželnih naprav. Pri
 užitniškem davku se je našel
 edino pravičen ključ, po katerem se pri-
 tegnejo tudi oni sloji, ki doklad na di-
 rektno davke sploh ne plačujejo, pa
 imajo vendar veliko koristi od dežel-
 nih izdatkov za šolstvo in zdravstvo.
 Odmeriti se je moral odstotek, po kate-
 rem od nameravanega zvišanja dobi
 dežela delež, ki ji gre. Ozir pa se je je-
 mal tudi na gostilničarje, tako
 da se je ustanovila enota zvišanja pri
 četrt litru vina na 1 krajcar. Če gostil-
 ničar na deželi prodaja četrt litra vina
 po 1 krajcar dražje, pri tem še vedno
 odpade zanj dobiček 1 K 76 h pri hek-
 tolitru. Dežela pa varuje tudi

producenta, ker ni hotela
 skleniti splošnega vinske-
 ga davka. Zaradi tega je popolnoma
 neopravičeno, ako se vznemirja sedaj
 prebivalstvo v vinorodnih krajih, da
 mora vsled deželnih doklad cena vinu
 pasti. Cena vinu pri producentu se ne
 sme znižati. Vsaka taka agitacija je go-
 ljufija. Pri mesu je istotako vsako vpli-
 vanje na ceno živine nedopustno, kajti
 zvišek 1h pri kg je desetkrat pokrit v
 nizki ceni živine na sedanjem trgu.
 Zaradi tega mesar lahko ravnotako
 drago živino plačuje, ne da bi mu bilo
 treba zvišati cene odjemalcu. Kar deže-
 la stori za povzdigo živinoreje, pa to
 malenkostno obremenitev stokrat od-
 vaga. Ravnotako je neopravičeno, ako
 hišni posestniki nezmerno dvigajo hiš-
 ne najemščine. Opravičeno je samo zvi-
 šanje za 3/2 odstotka.

Velika korist sedanjega finančnega
 načrta je pa ta, da se je pri užitni-
 ni in pristanovanjih z enim
 udarcem naredila popolna
 jasnost. Ako bi se bil naredil deželni
 finančni načrt po načelih bivšega fi-
 nančnega ministra Bilinskega, po ka-
 terem bi se vsako leto avtomatično re-
 gulirale deželne doklade na podlagi
 na novo izračunane potrebščine, bi bi-
 la zavladala velika nestalnost pri živi-
 lih in pri najemščinah, ki bi bila zelo
 kvarna za celo občinstvo. Z regulira-
 njem deželnih financ se tako tudi re-
 gulira javni trg in privatno
 gospodarstvo se lahko v mi-
 ru prilagodi stalnim javnim
 bremenom.

× × ×

To so bile vodilne misli deželnega
 finanč. načrta. V deželi se javna bre-
 mena kolikor mogoče prevale na sploš-
 nost, ki jih lažje nosi kakor pa mali
 avtonomni organizem. Tendence deže-
 le pa je, da kolikor mogoče pokritje pre-
 vali na državo, koder se ta bremena še
 bolj porazdeli na bogate sloje. Bil je
 torej res zgodovinsko važen
 dan, ko se je deželni zastop kranjske
 dežele odločil k temu koraku. Odloči-
 tev ni bila lahka, in poslanci S. L. S. so
 v dolgotrajnih temeljnih posvetova-
 njih razmotrivali vse možnosti. Zahte-
 ve in težnje vsakega stanu so se vpošte-
 vale, in slednji je dozorel sklep, ki ga
 je klub S. L. S. z vso odločnostjo za-
 stopal v zbornici. Od nasprotne strani
 ni bil predložen noben načrt. Obe na-
 sprotni nam stranki sta jasno
 pokazali, da nimata nobenega načrta,
 po katerem bi
 oni uredili deželno gospo-

darstvo. S. L. S. je bila sama, ki je
 iz lastne moči in pod lastno odgovor-
 nostjo postavila kranjsko deželno go-
 spodarstvo na novo in trdno podlago.
 S tem je S. L. S. pokazala, da je edina
 stranka v deželi, ki je zmožna izpeljati
 tako veliko delo.

**Zato pa s ponosom zakličemo:
 Kranjske deželne finance so v redu,
 kranjska dežela stoji na trdni podlagi,
 vsi črnogledni preroki pa so osramočenili!**

Edino upanje, ki so ga imeli naši
 nasprotniki, je bilo to, da S. L. S. ne bo
 imela sama po sebi te moči, da bi izpe-
 ljala saniranje deželnih financ. To
 upanje se jim je pa izjalovilo in v tem
 tihi pač vzrok strašne jeze, ki bruha
 sedaj na dan iz nasprotnih nam vrst.
 Nasprotnikom je izbito iz rok glavno
 orožje, katero so doslej imeli. Pa tudi
 na zunaj stoji danes kranjska dežela
 na častnem mestu med avstrijskimi
 kronovinami, kajti daleč na okoli s
 prav malo izjemami v državi nimamo
 nobene dežele, katera bi danes mogla
 s kranjsko deželo vred reči, da je njeno
 deželno gospodarstvo popolnoma ure-
 jeno. Našteti hočem nekaj primer, ka-
 ko je drugod.

× × ×

Na Moravskem je bila prora-
 čunska debata v deželnem zboru po-
 dobna izgubljeni vojski. Kljub temu, da
 se zvišajo doklade na realne davke od
 61 na 78 odstotkov in doklade na oseb-
 ne davke od 67 na 84 odstot., ostane ne-
 pokrit primanjkljaj 33,551.000 K. Mo-
 ravski deželni zbor ni našel moči, da bi
 spravil stroške in izdatke v sklad kljub
 velikemu državnemu preodkazu, in
 tako so morali seči zopet k staremu
 nesrečnemu sistemu višjih dolgov.

Velikansko vpitje so dvignili libe-
 ralci v celí deželi, ker si je skozi nekaj
 let kranjski deželni odbor pomagal z
 višjim dolgom, in vendar nobena
 dežela v Avstriji ni tega
 vprašanja tako sijajno reši-
 la kakor kranjski deželni
 odbor. Kranjski deželni odbor ni
 iskal upnikov, ki bi deželo ožemali, ka-
 kor se drugod dela. V lastni hiši
 smo imeli denar po 4 in pol odstot.
 Druge dežele so morale pa v istem ča-
 su plačati po 6 odstot. do 7 odstot. in še
 več. In kljub temu je edino samo
 kranjska dežela našla moč v sebi, da se
 je popolnoma odpovedala nesrečnemu
 gospodarstvu z višimi dolgovi, med-
 tem ko druge dežele letajo do banke do
 banke in se neprestano zakopujejo v
 nove dolgove na prav odušne obresti.
 Ni bolj nesrečnega človeka na svetu,

LISTEK.

Čuvaj na svetilniku.

Napisal Bret Harte. — Poslov. Jaklič.

V prvih časih naseljevanja v Kali-
 forniji je stal na skrajnem rtu pešče-
 nega polotoka, ki se širi na onem me-
 stu, kjer se sestaja zatok San Franci-
 ška s Tihim oceanom, optični brzojav
 za obalo. Dvigal je svoje črne roke proti
 nebu, obrnil hrbet Zlatim vratom v ne-
 izmerni morski površini, koje bližnja
 obal je Japonska, in javil drugemu sve-
 tilniku, ki je stal bližje celine, z znaki,
 kaka ladja prihaja. Odtod je šla vest
 po brzojavu v San Francisko, kjer so
 se videli isti znaki na tretjem svetilni-
 ku, da so vedeli, ali prihaja škuner,
 brig, jadrnica ali parnik. Poslednji znak
 so poznali vsi v San Francisku, ki so
 hrepeli po domovini in s hrepenen-
 jem so ob gotovih dneh zrlí na svetil-
 nik. Ako so bile roke iztegnene v pra-
 vem kotu, je to značilo: parnik in po-
 šta; druge ladje niso prinašale pošte.

Glasno veselje je sprejelo vsako-
 krat radostno novico in nikdo se ni
 spomnil samotnega čuvaja na svetilni-
 ku, ki je oddal ta znak, malo so znali
 o daljni brzojavni postaji.

Bilo je v pustem kraju, da si ne mo-
 reš misliti pustejšega. Noben prebi-
 valec San Franciska ni šel od Praesi-
 dija dalje, ali pa do Mission Dolores.
 Ta čas še ni bilo Cliff House, znanega
 izletniškega mesta, nisi videl Fort
 Pointa, niti Black Pointa na obali Jer-
 ba Buena, in v okolici samega San
 Franciska si našel le gol pesek, ki se je
 blestel na solncu ali kako jamo. Šest
 mesecev je v letu neprenehoma pošilja-
 lo solnce svoje žarke iz jasnega neba;
 šest mesecev so besneli pasatni vetrovi
 iz zapada, neprestano so udarjali valo-
 vi Tihega oceana na obal.

Brzojavna postaja, preprosta ko-
 liba z dvema okpoma, na enem je bil
 daljnogled, se je videla iz daljine kot
 na obalo vržena razbita ladja ali kup
 naplavljenega lesa. Milje daleč na-
 okrog nisi videl nič drugega na valovi-
 tem pesku, razen zapuščenega svetil-
 nika.

Na tem svetilniku je bil za čuvaja
 Rihard Farman. Pobegnil je bil iz ka-
 zeniške angleške naselbine v Avstra-
 liji, vtihotapil se na ladjo in brez nov-
 čiča v žepu se izkrcal na obalo pri San
 Francisku. Ogibal se je rojakov, ki so
 bili tamkaj naseljeni, ker ni bil varen
 ne ure. Njegova sreča je bila, da so
 skoraj vsi angleški naseljenci drveli
 za zlatom in so odpotovali proti Sakra-

mento in v druga južna nahajališča
 zlata. Farman je pustil to zapeljivost,
 mesto tega je prevzel mesto čuvaja na
 svetilniku, prvo, kar se mu je ponudi-
 lo. Ni imel nobenega tekmeča, ker i
 najubožnejši priseljenc, ki je prišel
 za zlatom, bi odbil to mesto, dočim si
 Farman nič boljšega niti želel ni.

Njegovi predstojniki ga niso po ni-
 čemur vprašali. Ni bilo mesto zaupa-
 nja, ker ni bilo nič za odnesti. Tudi
 zapeljivih ljudi ni bilo, da bi padel v
 skušnjavo. Njegovo opravilo je bilo ta-
 ko mehanično, da bi se vsako zanemar-
 jenje opazilo takoj v San Francisku.
 Razen hrane in stanovanja je imel me-
 sečno petdeset dolarjev; zelo mala pla-
 ča za one vesele čase, a za gladnega
 begunca knežja.

Poleg tega je tudi upal, da bo tu
 na varnem. Rešen bo skrbi, da ga kdo
 najde. Ni mu bilo treba biti vedno na
 oprezu, čuvajeva kočica mu je služila v
 zatočišču, v katero se je skril kot pre-
 ganjana zver. Njemu se je zdelo nemo-
 goče ga najti; ubežal je svojim sovraž-
 nikom in rešen je sramote. Na tej pu-
 stinji je videl tujca na tri milje daleč.
 In v slučaju nevarnosti se mu je odpi-
 rala pustinja brez potov in široko
 morje.

Neopažen je opazoval z nekim za-
 dovoljstvom krove mimo plovečih la-

dij. Njegov daljnogled ga je vezal s
 svetom, ki ga je bil izobil. Ali pozna
 kdo izmed potnikov samotnega čuva-
 ja, ve za njegova dela, tako se je več-
 krat spraševal.

Na enoličen način so pretekli trije
 meseci. V tem času je okrevljal. Njegove
 oči so izgubile prikriti, nemirni iz-
 raz, sveži morski zrak in žarki vroče-
 ga solca so mu opalili lica in mu po-
 dali barvo krepkega mornarja. Vid se
 mu je zboljšal in z lahkoto je razliko-
 val počasni škuner trgovske ladje, ki
 je plula od rta Rog.

Razen mornarja, ki mu je vsak te-
 den pripeljal v čolnu hrane, ni videl ži-
 ve duše. Ker je bil molčeč, ga je mor-
 nar imel za ponosnega Angleža, in ni
 se brigal za človeka, ki ni nikdar vpra-
 šal po novicah in bral listov. V početku
 se je umiril šele tedaj, kadar se je ko-
 liba zavila v meglo, a kmalu mu je pre-
 sedala strašna enoličnost in loteval se
 ga je nemir, ki ga je skušal pregnati z
 žganjem. Pijača mu je mirila živce in
 pazil je, da je vršil svojo mehanično
 službo točno.

Bil je že pet mesecev na svetilniku.
 Nekega svetlega dne je opazil več ma-
 lih ribiškich čolnov, ki so križarili v za-
 toku. To je bil vendar zelo slikovit pri-
 zor, edina izprememba v njegovem eno-
 ličnem življenju. Rdeča ali rumeņa ja-

kakor deželni finančni referent, ki mora proti koncu meseca od juda do juda beračiti, da dobi denar za uradniške in učiteljske plače. Vsak mesec je bilo te nesrečnike videti na Dunaju pri finančnem ministru in pri raznih bankah. Tega hvala Bogu kranjski deželi ni treba, ker je imela pogum, da se z energičnim sklepom obrani vseh izkoriščevalcev in vse svoje potrebe iz lastnega žepa takoj in čisto pokrije.

Najtejem tu nekaj najnovejših zgledov iz drugih dežel.

Štajerska tudi ni sanirana. V Gradcu so se zastoj mučili, da bi spravili v ravnotežje stroške in dohodke. Štrungulirali so proračun, a kljub temu, da so iz njega črtali 1.165.000 kron, jim je preostalo še vedno 1 in četrt milijona kron nepokritega primanjkljaja. Štajerska dežela je morala najeti 10 milijonov kron 4 in pol odstot. posojila, da konvertira kontokorentne dolgove, ki jih je morala obrestovati s 6 do 7 odstotki. Nominalni kurz je sicer 92-25, a odtevsji vse stroške, ne dobi dežela več kakor 91 odstot. Sploh so razmere za ureditev javnih financ sedaj grozno žalostne.

Galicija je najela pri deželni gališki banki in pri »Deutsche Effekten- und Wechselbank« v Frankfurtu 4 in pol odstot. posojilo 13 milijonov kron po kurzu 85. Ker mora pa plačati še 1 odstot. za kolke in ostale stroške, je dobila izplačanih samo 84 odstot.

Ogrska država je najela pri Rothschildovem konzorciju 4 in pol odstot. amortizacijsko posojilo 500 milijonov kron, dosegla je pa samo kurz 88-25, in ker nosi kolektivne in druge stroške država, dobi dejansko izplačanih od Rothschilda samo 87 odstot. najetega dolga.

Mesto Budimpešta je najelo ravno te dni 4 in pol odstot. posojilo 158 milijonov kron po kurzu 87. Odtevsji vse stroške, ne dobi več kakor 85 in tri četrtine odstotka.

Take so sedaj razmere na denarnem trgu. Kranjska dežela mora biti hvaležna svojem deželnemu zastopu, ki jo je v sedanjih razmerah rešil, da se ji ni treba pogrezati v tak propad odušitva. Popolno konvertiranje obstoječih dolgov bomo mi ob ugodnem trenutku lahko izpeljali po svoji lastni deželni banki brez kapitalističnih konzorcijev, ki so vajeni take priložnosti temeljito izrabiti v svojo korist.

Poglejmo torej okoli sebe. Štajerska, Koroška, Goriška, Istra, Dalmacija, vse te dežele združujejo še vedno v stalnih deficitih. Bogata Češka in Moravska se pogrezata v dolgove. Še celo Solnograška, ki je poleg treh drugih od krščanskih socialistov upravljanih alpskih pokrajin edina, ki ima redno gospodarstvo, se ni upala regulirati še letos učiteljskih plač z izgovorom, da čaka, koliko bodo državni predokazi dejansko nesli. Edino samo kranjska dežela stoji ponosno v vrsti vseh teh kronovin s samozavestjo, da je zmožna voditi popolnoma urejeno gospodarstvo. Vem, da se je marsikdo tudi v naši stranki težko odločil k temu važnemu sklepu, pa to, kar smo mi v našem deželnem zboru izvršili v eni dela in truda polni noči, bodo

morale prej ali slej druge dežele tudi storiti. Razložek je samo ta, da smo mi operacijo hitro in kolikor mogoče brez bolečin izpeljali, medtem ko se bodo druge dežele zvjale v težkih bojih in krizah, preden bodo slednjič primorane isto storiti, kar smo mi že izvršili.

A vsako izgubljeno leto pomeni velikansko škodo za javnost in velikansko škodo za javno gospodarstvo. Nobena stvar tako škodljivo ne vpliva na razvoj narodnega gospodarstva, kakor nered v finančnih javnih zastopov. Težka kriza, ki je naša država ni še prestala, izvira iz tega, ker država ne pride do ureditve svojih financ in je skozi leta delala vedno z nepokritimi primanjkljaji. V deželah, ki ne morejo priti do ravnotežja med prejemki in izdatki, zastajajo vsa javna dela, vsled česar pada zaslužek ljudstva. Ako se tako stanje vleče skozi leta in leta, izvira iz njega ogromne izgube narodnega premoženja. Ureditev deželnih financ pa povzdigne kredit dežele in vsega njenega prebivalstva. Zaupanje v deželno upravo rodi zaupanje tudi v razvoj privatnih podjetij. S tem torej, da je kranjski deželni zastop uredil deželno gospodarstvo, je izkazal največjo dobroto tudi zasebnemu gospodarstvu.

Zato pa vsem sovražnikom kranjske dežele ponosno kličemo: **Vse vaše klevete so bile prazne, kranjska dežela je sanirana, kranjsko deželno gospodarstvo stoji v vzornem redu pred celim svetom!**

Sedaj pa pišite brošure, prijatelji!

Naša izobraževalna organizacija.

OBČNI ZBOR S. K. S. Z. ZA KRANJSKO.

Občni zbor S. K. S. Z., ki se je vršil preteklo nedeljo v veliki dvorani »Ljudskega Doma«, je pokazal, da je S. K. S. Z. tudi v preteklem letu napredovala. Naša izobraževalna organizacija se je pomnožila, dasi je za smotreno izobraževalno delo v preteklem letu nedostajalo časa. Občni zbor je to delo zopet poživil. S. K. S. Z. pač s ponosom lahko gleda na svoje dosedanje delo — sijaj katoliškega shoda je bil pač omogočen samo po njeni organizaciji in po njenem delu. Kjerkoli je delo S. K. S. Z. krepko zastavljeno, ondi ima katoliška, slovenska, ljudska misel najtrdnjšo oporo, kjer pa ni zmisla za njeno delo, tam imajo tudi nasprotniki lažje delo. Dolžnost za delo v S. K. S. Z. je tako za vsakega našega somišljenika dana.

Občni zbor je otvoril predsednik dr. Krek: S. K. S. Z. vas je povabila k svojemu občnemu zboru. Zahvaljam vas za obilno udeležbo in prosim, da bi pri tem občnem zboru ne bili samo poslušalci, ampak tudi sosvetovalci in sodelavci. Skupno pojdemo na uspešno delo! Preteklo leto je bilo na Slovenskem bojno leto. Imeli smo skoro povsod volitve. V bojnem času je izobraževalno delo nekoliko zastajalo. Izobrazba zahteva mirnega in vztrajnega dela, ki je pa otežkočeno, če se vrši bojni šum. Vendar se pa tudi ob času boja napredek tistih, ki se boja udeležujejo, dvigne v enem mescu višje, kakor z mirnim, tihim delom desetletja. Nemška pravljica pripoveduje o junaku Siegfriedu, da se je kopal v krvi zmaja, katerega je premagal, in da je bil potem neranljiv. Nobena pšica nasprotnikov ga ni mogla raniti. S. K. S. Z. naj bi bila tudi tak Siegfried.

Škodovati ji ne sme noben napad nasprotnikov in zato kličemo: Mladi Siegfried, Slovenska krščansko-socialna zveza, dalje v svojem delu in v svojem boju!

Nato so sledila poročila — 17 točk! Poročali so na občnem zboru: Viktor Cenčič, Sedmak, ravnatelj Remec, Pirc, prof. Jarc, dr. Adlešič, Zakrajšek, Štefe, Novak, Moškerc, Schweiger, dr. Mohorič, prof. Marinko, P. Janc, prof. Vagaja. Preobširno bi bilo, ako bi vsa poročila dobesedno priobčili, podajamo izpotočil glav. podatke. — Odbor S. K. S. Z. je imel od zadnjega občnega zbora 20 sej.

Zadnji čas se je osnovala **osrednja pisarna**, ki je prevzela tudi pisarniške posle S. K. S. Z. Pri tej priliki bi opozarjal, naj se odslej vsa društva obračajo v vseh zadevah na osrednjo pisarno, posebno glede ustanavljanja novih društev, glede predavateljev, pri nabavi novih skioptikonov in skioptičnih slik. Odkar deluje osrednja pisarna za S. K. S. Z., je prejela, oziroma odposlala 1388 poštnih pošiljatev.

Na Kranjskem so sedaj 204 društva včlanjena pri S. K. S. Z. Nanovo je od lani pristopilo 12 društev. Od teh 204 društev je poslalo statistične pole 153 društev. Rezultat te statistike je sledeči: Moških članov 11.230, ženskih 9075, skupaj 20.305 članov. Ako računamo na vsako društvo, ki se ni poslalo statistične pole, povprečno po 30 članov, dobimo, da štejejo kranjska društva, včlanjena pri S. K. S. Z., skupno 21.835 članov, za 2595 več nego prejšnje leto. V knjižnicah je 58.542 knjig, prebralo se je pa v preteklem letu 71.446 knjig. Po čitalnicah je 1305 časopisov. Godb, oziroma tamburaških zborov je 59, ki štejeje 777 godcev, oziroma tamburašev. Pevski zbori društev štejejo 1743 pevcev in pevk. Po čebelah se je prihranilo preteklo leto 57.128 K. Izletov so napravila društva 182, veselic 185, predstav 556, predavanj 968. Društvenih zastav je 43, skioptikonov 16. Društvenih domov je na Kranjskem 48. Odrov je 121. Pripomnimo, da v teh številkah ni zapadenih 53 društev, ki še niso poslala statističnih pol.

Te številke kažejo veliko moč organizacije S. K. S. Z., sad vztrajnega dela. Nikakor pa ne smemo misliti, da smo sedaj že dosti močni. Moč naše organizacije mora rasti od dne do dne. Treba je ustanovljati nova društva, poživiti speča, sploh moramo stremeti za tem, da bo naša organizacija segla od prve mestne palače do zadnje gorske kočice!

Da se še bolj oživi delo po društvih, je sklenil odbor izdajati **Korespondenco S. K. S. Z.**, ki bo v prvi vrsti skrbela, da se predavanja po društvih še bolj ožive. Korespondenca bo skrbela za potrebni material za predavanja. Skrbeti je tudi treba, da se bodo po društvih vršila predavanja, ki imajo namen dvigniti vsestransko izobrazbo našega ljudstva, da bodo mogli z večjim pridom zasledovati razvoj v deželi in državi.

Važen del društvenega življenja so predstave; vsaka predstava je pravzaprav javen — slovesen nastop društva.

Skoraj si ne moremo misliti izobraževalnega društva brez predstav. Tudi te so v zadnjih 20 letih veliko pomagale pri velikem delu izobrazbe, ki so ga izvršila društva v okrilju S. K. S. Z. Vpoštevajmo, da je S. K. S. Z. izdala do 25 zvezkov iger najrazličnejše vsebine. Ne pozabimo, da so predstave navadno najbogatejši vir

dohodkov, torej društvo ohranjujoči element. A dela je še veliko na tem polju.

1. Manjka dobrih, našemu ljudstvu primernih iger. Zato se je sklenilo, da se vrši v prvi polovici tekočega leta v Ljubljani sestanek vseh onih, ki se zanimajo za ta del društvenega življenja in da se kmalu začno izdajati take igre. Prosimo pisatelje, da tu zastavijo svoje perlo! Delo in trud bo rodil obilo sadu.

2. Težko je dobiti režiserjev. Naj bi torej vsako leto priredila S. K. S. Z. režiserski tečaj. Režiserjem se priporoča, da gredo k dobrim igram (n. pr. v deželno gledališče ali k boljšim prireditvam sosednih društev). K temu tečaju naj bi prišli tudi boljši igralci in igralke.

Izbirajmo dobre igre — z bolj resno vsebino, ki bistré um, blažijo srce, voljo krepé. Burke in komedije sicer malo izobražen človek najraje posluša, ker ni treba dosti misliti, a uspeha in sadu navadno ni nič razen tega, da so dve urici veselo preživeli in se nasmejali. Burke kvirajo okus za pravo umetnost. Uloge je treba resno študirati. Vsaj nekaj tednov pred predstavo je že znati na pamet besedilo in se potem vsak dan vaditi v dramatičnih nastopih. Pri vsaki igri je treba privzeti nekaj novih moči za manjše vloge. Da imamo vsi večjo korist od predstav, naj bo pred vsako predstavo 5—10 minut dolg govor, v katerem (najboljše režiser sam) pojasni manj znane točke in opozori na poseben pomen igre. Ne pozabimo pa: da iz samih predstav ne obstoji življenje društva, da ne smejo biti prepogostne. Važnejša za društvo so, kakor rečeno, predavanja in pa tudi knjižnice, katerih se člani pridno poslužujejo.

O skioptikonih priobči prva številka »Korespondence S. K. S. Z. natančna navodila posebnega odseka, ki se s to zadevo bavi in ki bo gledal na to, da se bo vse v redu vršilo. Istotako priobči število diapozitivov in serij, ki so na razpolago. Ravnokar je bilo naročenih večje serij, ki imajo tudi že spisana predavanja. Vsa naročila skioptikonov ali tozadevna vprašanja, naj se vrše po »Slov. Krščanski Socialni Zvezi« ali po »Slov. Strazi«. Za nabavo skioptikonov, za katere bomo imeli tudi primerne serije za šole, naj prispevajo tudi županstva in posojilnice. — Želeti je, da bi se povsod oživili dekanjski odbori. Najboljše deluje idrijski dekanjski odbor, katerega delovanje je prav vzorno.

Kako pa dela S. K. S. Z. v Ljubljani? Tu opazimo od leta njene ustanovitve do danes velik napredek. Ob njeni ustanovitvi je imela Zveza za celo Ljubljano eno sobo, ki je bila za seje, čitalnico, knjižnico, za vaje približno kakih 20 pevcev, semtertje je imela kako predstavo na malem odru v »Kat. Domu« in veseli smo bili, če je bila pri »velikih« predavanjih, namenjenih celi Ljubljani mala dvorana »Kat. Doma« na pol polna, ponosni, če smo jo napolnili. Danes je v Ljubljani 17 društev, ki delajo na tem ali onem izobraževalnem ali socialnem polju na temelju S. K. S. Z. Večina teh društev ima svoj dom v »Ljudskem Domu«, ki ima moderen oder in krasno predavalno dvorano in ki se vedno bolj oživlja. Vseh somišljenikov in somišljenic je v Ljubljani v naših izobraževalnih in delavskih društvenih organiziranih 6054. Orlov je v Ljubljani 121, društva imajo svoje dramatične, tamburaške in godbene odseke. Imamo razvito glasbeno šolo. V vseh društvih je sedaj 328 pevcev in pevk. V »Če-

dra, ki so bliščela nad vodo in ribiči z rdečimi pasovi so obračali nehote nase pozornost. Farman je videl skozi daljnogled, da so razen moških v čolnu tudi ženske. Kmalu nato so izstopili, in ko je zapazil, da je nedolžen izlet, se je malo pomiril.

Tujci so veselo letali po pesku, naložili so ogenj in si kuhali priprost obed. Brez dvoma jih je zanimal svetilnik, ker Farman je bil opazil, da večkrat pogledavajo nanj. Ko je ravno javljal prihod neke ladje, so se upali otroci v svoji radovednosti priti bližje, dočim so odrasli gledali od daleč, kakor da se boje stopiti na vladino ozemlje, na katero pazi brez dvoma redarstvo. Nekaj dni kasneje je čuvaj zapazil kup drv za gradbo. Ribiči so gradili kolibo. Kolikor je Farman vedel, je bila zemlja javna last in nekaj časa bodo uboge naselnike pustili v miru. Prišel je o tem premišljati. Ljudje so bili tujci in pol milje oddaljeni od njega, ali pri vseh nepostavnosti, ki je doma tu, mogel bi ta primer osokoliti tudi druge, da se naselijo v tem kraju. Potu je moral napraviti konec. To pot se je Farman držal postave.

Ko je bila ubožna koliba dovršena, se je prepričal, da bo služila ribiču in njegovi družini samo začasno.

Hotel je nekega dne zajeti vode iz soda, ki je bil zakopan poleg svetilnika. Ko je odprl vrata, je zapazil pred seboj deklico, ki se je plašno smejala. Opazivši njegovo zadrego, se je ohrabrila.

»Hotela sem enkrat po bližje ogledati si to stvar,« je dejala ter pokazala na svetilnik.

»Hočete vstopiti?« je vprašal po kratkem molku.

Odstopila je za korak in izpregovorila z ameriškimi naglasom:

»Ne, gospod!«

»Zakaj ne?« je nehote vprašal Farman.

»To vendar ne pristojta.«

»Potem ostanite tu,« je odvrnil in odšel v koč, a takoj se je premislil in šel je k deklici, ki je hotela oditi.

»Ali naj vam pokažem, kako se postopa z napravo?« jo je vprašal ravnodušno. »Pokazati se more le takrat, kadar plovejo mimo ladje.«

»Prosim,« je odvrnila prijazno, »bodite tako prijazni.«

Farman je razlagal, kaj pomenijo različne kretnje, pri tem je dvignila svojo glavo in pozorno poslušala. Nehote je mahala z rokami, kakor je mahal Farman.

»In kadar mornarji zapazijo ta znak,« je vzkliknila veselo, »ko je umolknil, tedaj vedo, da prihajajo v luko.«

Farman se je nasmehnil, že davno se ni. Nato ji je pokazal daljnogled, skozi katerega je videla sosedni svetilnik.

»Vedno sem mislila, da je križ postavljen na samotni grob.«

»Vi ste katoličanka?«

»Seveda.«

»Italijanka.«

»Oče je iz Italije, a jaz sem Amerikanka kakor tudi moja pokojna mati.«

»Ali je oni ribič vaš oče?«

»Da, a njegova ladja je večja od ostalih,« je odvrnila ponosno.

»Torej so to vaši rojaki?«

»Da, in ko še pride Marko,« je pristavila v smehu.

»Marko? Kdo je ta Marko?« je vprašal naglo.

Bal se je zvedeti, kdo je to. Samo na to je mislil, pa ni opazil, kako je deklica zardela.

»Pravzaprav mu je ime Marko Franti ali jaz ga kličem Mark; vedite, to je isto ime in se jezi, kadar ga tako kličem.«

»Torej je tudi on Italijan,« je izpregovoril Farman, kateremu je odleglo. Ni zapazil njenega smeha. »A kako je vam ime?«

»Cara,« je odvrnila in se obrnila, kakor bi bila v zadregi.

»Cara, ali ni to italijansko draga?«

Spomnil se je, ker prej je obiskoval opero.

»Da, a vendar je le kratka od Charlotte. Mnoge deklice me kličejo tudi za Charley,« je pristavila skoraj ježno.

»Torej Cara ali Charlotte Franti.« Na njegovo začudenje se je zasmejala.

»Oho, iako daleč pa še nismo, Franti je Markov priimek. Jaz se kličem Murano. Carlota Murano. Ostanite z Bogom!« In hitela je oditi, a še mu je zaklicala: »Prišla bom, kadar se bo ta stvar premikala.«

Ko je stopila v koč, je gledal na ladjo, ki je plula od juga. Dajal je znak in gledal, ali se bo deklica vrnila, da pogleda, kako premika znake. Zaman. Njemu se je vse tako zdelo, da čuje njen glas v koči, kjer je toliko časa vladal molk. Naenkrat se je spomnil velikega nereda, ki je vladal v njegovi koči. Ni čutil prej, da je vse razmetano. Takoj je pričel urejevati sobo, kakor se je bil naučil v jetnišnici.

Naslednji dan je neprestano mislil na svojo obiskovalko, in ker je ni bilo, je razmišljal, če je ni razžalil. Morda se ji je zdel nekreten in glup. Gledal jo je skozi okno, kako se je igrala z otroci. Odšel je v sobo in ni več pogledal na obalo. Zaprl je koč in šel proti bregu. Zapazil je Caro, ki se je igrala z malim fantičem. Stopil je k njej neopazno.

»Ah, vi ste tu? Ah, nisem vedela, da se tukaj izprehajate. Mislila sem, da ste vedno pri brzojavu. Nekaj sem vas hotela vprašati: Ali ste kdaj videli tulnje?«

»Ne,« je odgovoril Farman na Carino začudenje.

»Mislim one velike, ki se solnčijo na oni strani grebena.«

»Tjakaj ne grem nikdar.«

Spomnil se je, da hodijo to znamenitost obhoduovati vsi tujci.

Poslovil se je.

Drugi dan jo je zopet obiskal.

Igrala se je s sestrice na prou. Ker sta več časa molčala, je izpregovoril Farman.

belicah» so člani in članice v enem letu nahranili 5889 K, predavanj je bilo v enem letu 139. Izletov so ljubljanska društva napravila 26, časopisov imajo v svojih čitalnicah 125, knjig v knjižnicah 5891, število prebranih knjig 8515, društvenih zastav 6. Ustanavlja se sedaj društvo za župnijo Marjinega Oznanenja za kolodvorski okraj.

Odbor izobraževalnih organizacij v Ljubljani se je posvetoval o ustanovitvi centralne knjižnice, ki je nujno potrebna. Sedaj ima vsako društvo primeroma le malo knjig, katere društveniki kmalu prečitajo. Zato bi bila popolnoma na mestu osrednja knjižnica, ki bi bila nekaka potovalna knjižnica. Cela serija knjig bi potovala od društva do društva. V zadnjem času se je na čtivo polagalo premalo važnosti. Že na katoliških shodih se je o tem govorilo. Sicer se dela precej, vendar z ozirom na delo nasprotnikov premalo. Saj vidimo vsak dan, kako nasprotniki širijo in naravnost vsiljujejo svojo umazano literaturo. Proti temu se moramo močno organizirati. Po posameznih okrajih naj bi se najele sobe, v katerih bi bile ljudstvu na razpolago dobre knjige. Občni zbor je sklenil: Odboru se prepusti, naj izvede misel centralne knjižnice. Odbor naj misli na to, da se po posameznih okrajih po sobah napravijo knjižnice.

Kakor prejšnja leta, tako tudi letos vzdržuje S. K. S. Z. v Ljubljani različne tečaje. Vodita se dva tečaja za nemški jezik (Robida in Modic) in italijanski tečaj (Gruden). Socialno-politični tečaj tudi dobro uspeva. Hrvaški tečaj se je prekinil, ker je učitelj tega tečaja zbolel, a se zopet začne. V prejšnjih letih smo imeli tudi knjigovodski tečaj, posebno za obrtnike. Ker pa sedaj prireja tečaje obrtno-pospeševalni zavod, ni za ta tečaj nobene posebne potrebe več.

Ženski oddelek S. K. S. Z. vzdržuje šivalni in kuhinjski tečaj za vezenje. Zveza ima vsak ponedeljek socialno-političen tečaj, ki postaja prava šola za socialno-politično izobrazbo. Poleg predavanj po društvih se vrše semtertje tudi velika centralna predavanja, ki so sijajno obiskana.

Orli

so del naših izobraževalnih društev. Na Kranjskem je 110 telovadnih odsekov. Na vsem Slovenskem je 169 telovadnih odsekov z 4262 člani.

Prvič je nastopila naša armada v beli Ljubljani: 2000 uniformiranih Orlov pri katoliškem shodu. Orlovska organizacija je tista, ki je prekvasila takorekoč vse življenje naših fantov. Kdor je gledal življenje naših fantov pred desetimi leti, ta bo priznal resničnost moje trditve. Prepiri, pretepi, pohajkovanje — to je bilo glavno opravilo povečini fantov, in danes! Ne rečemo, da se vse to več ne dogaja. Trdimo pa po pravici, da katera vas ima močan telovadni odsek »Orel«, da tam vlada mir med fanti, da tudi oni fant, ki je nagnjen k slabemu, kroti sebe radi tovarišev. Najvažnejše delo, ki čaka rešitve, je organizacija naraščaja. — Druga važna naloga je izpopolnitev orlovskega glasila »Mladosti«. Že letos se je naredil velik korak naprej. »Mladost« izhaja že kot splošna fantovska revija, kjer bo dobival vsak naš fant odgovore na vsa organizatorična in tehnična vprašanja.

Jugoslovanska Strokovna Zveza.

Jugoslovanska Strokovna Zveza ima 64 plačilnic in skupin ter 4868 članov in

članic. »Naša Moč« ima 2500 naročnikov. Premoženje znaša 26.000 K. Priredila je po vseh večjih industrijskih krajih socialne tečaje.

»Slovenska Straža«

je ozko spojena s S. K. S. Z. Poročilo o njej je na občnem zboru omenjalo: Od zadnjega občnega zbora je izdala S. S. poleg 4355 K 61 vin. rednih mesečnih podpor še 10.999 K 87 vin. izrednih podpor, tako da je v tem času izdala skupno 15.355 K 48 vin. na samih podporah. Podpirala je obmejna dijaška in mladinska društva, šolske kuhinje, obmejne društvene in dijaške domove, šolske vrtce, božičnice itd. Izmed večjih podpor omenim, da je izdala samo za božičnice letos 3307 K 83 vin., za gospodinjstvo šolo v št. Rupertu 1684 K 84 vin., za ljudsko šolo v št. Rupertu 1328 K 50 vin. itd. — Najvažnejši del svojega delovanja je posvetila seveda narodnoobrambenemu delu. Da bi se dvignila in poživila obmejna organizacija na štajerskem, je ustanovila skupno z J. S. Z. tajništvo za južni Štajer v Mariboru. Posebno pozornost je obrnila pri tem na najnevarnejši del naše meje, na Korotan. Nadaljevala je započeto akcijo z razpečevanjem enotnih slovenskih molitvenikov — ki jih je sestavil dr. Pečjak. Samo zadnjega pol leta jih je na Koroškem razširila s pomočjo tamošnjega katehetskega društva 2545. Da bi ljudstvo tam lažje čitalo slovenske knjige, priredi posebne abecedarske tečaje. Da bi vzgojila voditelje in organizatorje prosvetnih in gospodarskih društev na Koroškem, vzdržuje tudi letos 7 koroških dijakov na zadrugi in gospodarski šoli v Ljubljani. Prevzela je šolo v št. Rupertu, ki se jako lepo razvija. Število učencev je tu poskočilo od lani od 195 na 208. Dne 17. novembra 1913 je otvorila tukaj gospodinjstvo šolo, ki jo obiskuje sedaj 17 deklet. S kakimi težavami se bori ta šola, je razvidno že iz tega, da je koroški deželni odbor odklonil tej šoli vsako podporo; odklonilo jo je tudi ministrstvo iz razloga, ker je ne podpira deželni odbor. Le-ta je šel celo tako daleč, da ni dovolil svojim živinozdravnikom poučevati na tej šoli, vsled česar je morala S. S. preskrbeti živinozdravniški in mlekarški pouk iz Ljubljane. Nov dokaz, s kakimi težavami se moramo boriti na Koroškem, in kako potrebno je delovanje S. S., ki zasluži obile podpore. Priredila bo pa kljub vsem tem težkočam še gospodarski tečaj v Podravljah, ker delovanje S. S. gre preko ljudske šole tudi na potrebni gospodarski pouk. V Gorici je kupila S. S. hišo, kjer se bo letos v jeseni otvoril otroški vrtec. Hiša stane 7834 K, dolg se bo amortiziral. Pri Sv. Križu pri Trstu pa je kupila lastno stavbišče za otroški vrtec. V jako živih stikih je bila tudi z beneškimi in drugimi Slovenci z razširjanjem slovenskih knjig, posebno enotnih molitvenikov in časopisja. Da bi pa mogla S. S. izpeljati vse ideale, ki si jih je stavila, da bi mogla ugodneje reševati množestevilne prošnje za potrebne narodne podpore, bo vpeljala zopet letos efektno loterijo. Delovanje »Slovenske Straže« samo je najboljša reklama za njene srečke.

Protialkoholna zveza.

Pri centrali »Svete vojske« v Ljubljani se je storil en važen korak naprej s tem, da se je pisarna popolnoma preuredila, odkar jo je meseca junija prevzel novi tajnik. Pisarna sedaj dobro in redno funkcija. Dela ima toliko, da smo morali privzeti še eno pisarniško moč. Opravičnih domov, kjer je vladala največja razburjenost. Zvedeli so bili, da so poslani redarji v zaliv iz San Franciska. Na vso srečo se jim je posrečilo spraviti Frantijska na neko ladjo. Cara je zopet opazila škunder, ki je plul iz zatona. Srce se ji je vzradovalo. Ni mislila na Marka, temveč na Farmana. Kasneje je dospela ladjica z redarji. Gotovo so bili že obveščeni o Markovem begu, pa so samo površno preiskali malo ribičev kočo. Njihova ladjica je ostala ne daleč od obale.

V noči ni mogla Cara zaspiti. Žal ji je bilo, da je s Farmanom govorila o Marku. In sedaj mogoče sumi, da ga vendar ljubi. Mogoče je radi tega tako naglo ušel! Da bi bil že dan, da mu vse pove.

Zaspala je, a prebudil jo je govor pred kočo. Približala se je steni, da je zamogla vse čuti. Zasišla je Farmanovo ime.

»Ste prepričani, da je res on?« je eden vprašal.

»Seveda,« se je glasil odgovor. »Do San Franciska je bil sled in nato se je izgubil. Naši agenti so izvedeli, da ni odšel iz zapada. Po opisu, sličnem našemu beguncu, smo izvedeli, da je čuvaj begunc. Dobimo nagrado 1500 dolarjev, ki je razpisana na njegovo glavo.«

»Že pet mesecev je tu. Zakaj ga niste takoj prijeli?«

»Nismo mogli. Dobiti moramo za-

številk je imela »Sveta vojska« od maja dalje do konca leta 766. V pisarni je mala protialkoholna razstava in knjižnica. Napravila je več vlog na razne oblasti, zlasti na deželno vlado. Med drugimi prošnjo, naj se prepove točenje žganja po celi deželi od sobote opoldne do ponedeljka opoldne. Govorov in predavanj je imela »Sveta vojska« v preteklem letu 64. Glasilo »Zlata doba« redno izhaja. Ima 2000 naročnikov in precej denarnega prebitka. — Tudi druge tiskovine »Svete vojske« se precej dobro širijo. Knjižnice: »Sveta vojska« je razpečane blizu 15.000, »Malega protialkoholnega katekizma« pa 20.000. Med šolsko mladino po deželi se sploh še precej dela za abstinenco. Natančnega števila »mladih junakov« pa ne moremo povedati, gotovo jih je več tisoč. Izkazanih je pri »Svete vojske« 4000 članov prve stopnje, 6400 druge stopnje; skupno 10.400 članov. V Ljubljani ima »Sveta vojska« protialkoholno gostilno. Sedaj bomo pričeli s takozvanim »skrbstvom« za alkoholike (Fürsorgestelle), to je: reševanje pijancev. Letos imamo shod slovenskih abstinentov na Brezjah, čez dve leti pa avstrijski protialkoholni kongres v Ljubljani. — Vsem izobraževalnim organizacijam in njihovim članom kličemo: treznostni odseki na dan!

Občni zbor S. K. S. Z. je zaključil predsednik dr. Krek s pozivom, naj vsak naš somišljenik, vsaka naša somišljenica pomaga pri izob. delu. Za vsakega je nekaj dela, vsi stanovi pri tem lahko sodelujejo. Vsako delo pokaže končno uspeh! — In tako se naj zgodi! S. K. S. Z. naj skrbi, da se podrobno delo v naših društvih vedno bolj poglobi, da se naša armada vedno bolj pomnoži in da na Kranjskem res ne bo župnije, ki bi ne imela cvetočega izobraževalnega društva.

Zborovanje političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri.

Pazin, 5. marca 1914.

Shod »Političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri« se je vršil dne 5. marca v Narodnem domu v Pzinu.

Predsednik dr. Trinajstić pozdravi navzoče, izmed katerih sta bila tudi drž. poslanca dr. Laginja in prof. Mandić, posl. Spinčić se je pismeno opravičil. Udeležba od strani Slovencev je bila precej pičila, drugače velika.

Predsednik dr. Trinajstić je v pozdravnem govoru omenil, da se je društveno življenje v zmislu novih pravil počelo krepko razvijati. Broj udov narasel je od 70 na 800. Po čitanem izvješću tajnika in blagajnika so se izbrali v »Narodni svet« kot delegati za eno leto vsi predsedniki krajnih in okrajnih odborov.

Po dovršenem dnevnem redu je govoril dr. Laginja glede sodnika E. Markovića v Vodnjanu. Ta je namreč v uradu pravičen tudi hrvaškemu narodu. Zato pa je občinsko zastopstvo vodnjansko odposlalo na višje sodne oblasti protest z zahtevo, da se ga mora takoj odstraniti. To se dogaja v sodnem okraju, kjer je tri četrtine hrvaškega prebivalstva! Politično društvo je z največjim ogorčenjem obsodilo to italijansko brutalnost ter zahtevalo zaščito pravičnemu uradniku.

Končno je dr. Laginja še predložil resolucijo: da v prihodnje ne smejo naši deželni poslanci glede jezikovne ravnoprav-

nosti prav nič popustiti Italijanom. Sprejeto je bilo to z navdušenjem. Pred sklepom zborovanja predložil je predsednik »Koparske Kmečke Zveze«, I. Medoš, da se prizna važnost te organizacije za politični in gospodarski napredek Slovencev v Istri.

Popoldne ob 1. uri je bilo drugo zborovanje, pri katerem se je konstituiral odbor »Političnega društva«. Izvoljenih je bilo: devet Hrvatov in en Slovenec.

Nato se je razvila zanimiva debata o »Kmetijski zvezi za koperski okraj«. Nekateri izmed gospodov nič kaj radi ne vidijo te zveze, lojalno sta se nasproti tej zvezi izjavljala predsednik Trinajstić in dr. Laginja ter dr. Črvar. Navzoč je bil zvezin predsednik Medoš, ki je gospodom pojasnil namen in delovanje zveze, pa tudi praktične uspehe med Italijani v Piranu. G. župeupravitelj Kraševac iz Brezovice se je, kot bivši tajnik zveze, na zelo toplo zavzel. Predlog dr. Pošćića, naj »Politično društvo« delovanje »Kmetijske zveze« šele proučuje, je bil odklonjen.

Nekaj posebnega za istrske seljake je bilo poročilo, da v »Kmetijski zvezi« pride do besede tudi kmet, da se v tej zvezi govori lahko po domače in izrazi svoje želje in težnje tudi tak, ki ni izobražen, kakor gospoda. Zdi se nam, da bi tudi med Hrvati »Kmetijska zveza« ali pa »Seljačka zajednica« našla mnogo prijateljev. Kmet nosi mnoga bremena, naj ima tudi besedo v »domaćem parlamentu«!

Splošno je zborovanje naredilo na poslušalce najboljši vtis in le želeli je, da zasije v Istri zarja boljše bodočnosti.

Kandidati za predstoječe deželno-zborske volitve se niso še postavili, ker imajo o tem govoriti še krajevni in okrajni odbori.

Lepo misel je izrazil g. Kraševac, naj bi gg. deželni poslanci tudi ljudstvu kaj poročali o svojem delovanju, kar pri nas dosedaj še ni bilo.

Izveček iz govora Ivana Urbančića, kandidata liberalne stranke za deželni zbor. (Trnovo.)

Ne ve se, kje in kedaj so imeli oče Ivan Urbančić po domače mesar in jadre govor nadvse imeniten, učen in slovesen. Tako vzneseno so govorili, da je njihov govor tiskarna Maks Hrovatin tiskala, da ga bodo lahko čitali vsi volilci in tudi pozni rodovi. Njih govor smo smeli tudi mi prejeti v svoje roke. Najprej so dejali, da hočejo na kratko razviti svoj program. Najbrže na dolgo niti mogli niso razvijati se pred svojimi »odličnimi« volilci. »Naša kmečka stranka še nima programa (nacrta).«

To je pa lepa stranka, ko niti programa nima.

»Nekaj pa smem povdariti, da se bo naša stranka bistveno razločevala od drugih političnih strank.« Stranka bo postavila same liberalne gostilničarje za kandidate in same liberalne voditelje mlekarne plačane od kmetov z letnimi 1200 K kot jih imajo oče Urbančić. — Kandidat Urbančić so rekli, da so kmeti. Koliko let je že, ko niso prišli za kmečko delo! V mlekarji pa tehtajo sir in mleko!

Najbolj kunštna je pa tale: »Kmet mora imeti svojo politiko, ne sme biti privešen niti farovskim, niti liberalnim mestnim strankam.« Pa se Urbančić obeša za mestne liberalce. Pa tudi obljube delajo oče

»Sinoči se mi je zdelo, da želite, da ne stopim z vami v kočo vašega očeta, a zakaj?«

»Ker je bil Marko,« je odgovorila odkrito deklica.

»Kaj zato?«

»Ker me hoče vzeti za ženo.«

»In vi nočete postati njegova soproga?«

»Ne,« je odgovorila naglo.

»Zakaj ga ne odslovite?«

»Tega ne smem, mora se skrivati, oče je njegov prijatelj.«

»Zakaj se skriva? Kaj je zakrivil?«

»Kradel je rudarjem zlati prah. Nisem ga nikdar marala, ker sovražim vsakega tatu.«

Farman je poskočil in pogledal na morje.

»Ali kaj vidite?« ga je vprašala začudeno.

»Vidim ladjo,« je odvrnil z nenavadno hripavim glasom. »Moram hitro, da oddam znak. Ko bi šel z vami, bi gotovo prekasno došel. Ostanite z Bogom.«

In stekel je proti svetilniku.

Začudena je zrla na morje; ni videla jadra na površini. Samo od Zlatih vrat je plul mal škunder. Tu nekje je morala biti ladjica, ki jo je opazil Farman. Kako bistrine in ostre so njegove postene oči. Kakala je, da bi na svetilniku zapazila znak za ladjo, ali na veliko njeno čudo znaka ni bilo. Mogoče se je pa on premotil.

In hitro je pozabila, ko je prispela

porno povelje iz Avstralije, jutri pride s poštnim parnikom.«

»A on more pobegniti.«

»Brez naše vednosti ne. Dokler se vidijo znaki na svetilniku, smo v San Francisku gotovi, da je na svojem mestu. Na svetilniku je sam svoj ječar in se javlja kot tak vsak dan.«

»Ker ste že tu, zakaj ga ne primete takoj?«

»To ne gre. Noben sodnik v San Francisku ga ne zapre, če nimamo papirjev. Spusti ga na svobodo in on je prost.«

»In kako ga bode prijeli?«

»S parnika prejmemo zaporno povelje in nato nam pade v roke! Hahaha!«

Deklica se je zgrozila pri tem okrutnem smehu. Odločila se je.

Naglo se je oblekla in potihem se je splazila iz koče in tekla proti svetilniku. Sedaj je umela, zakaj živi Farman tu, in vedela je, kako je mogla razžaliti s svojim govorom moža, o katerem je sedaj vedela, da ga ljubi.

Potrkala je na Farmanova vrata. Vse tiho. Še enkrat je potrkala. V koči vse tiho. Mogoče je že pobegnil? Pritisnila je na kljuko. Vstopila je v sobo in poklicala. Farman je ležal oblečen na postelji, bil je pijan. Zastonj ga je skušala prebuditi. Obupno je gledala po sobi; ladjica je imela priti vsak čas. Vzela je daljnogled in opazovala morje. Zapazila je mal dim na zatonu. Bil je parnik. Spomnila se je, če se ne pokaže

na svetilniku znak prihoda parnika, da bodo redarji takoj sumili.

Stekla je k aparatu in s težavo je dala določeni znak za parnik. Pri tem je škripanje koles vzbudilo Farmana iz trdnega spanja.

Naglo z drhtečim glasom mu je povedala ves pogovor. In ko je končala, ji je poljubil roko.

»In sedaj morate bežati in to čim prej.«

Ali Rihard Farman je polagoma korakal proti koči, držeč deklico za roko.

Ustavil se je ter dejal:

»Sedite, morava se prej pomeniti.«

Kaj sta se menila, ni zvedel nihče. In ko sta nekaj minut pozneje zapustila kočo, je nosil Farman vse svoje premoženje in poleg njega je šla Cara.

Naslednji dan so prinesli listi v San Francisku naslednjo vest:

»Kakor izvem, je izvedela delavna naša policija, da se skriva zloglasni tat zlata Marko Franti na obali ne daleč od Praesidija. Policija je seveda prekasno dospela na mesto. Tiček je pobegnil in z njim tudi hči ondodnega ribiča Murano.«

Štiri leta kasneje je spoznal ribič Murano moža svoje hčere, o kateri je mislil, da je izgubljena. Rihard Farman je bogat farmer v Južni Kaliforniji. Njegov tast ni nikdar izvedel, da mu je zet pomiloščen kaznenec iz Avstralije.

Urbančič pa ne take, da bodo hodili v cerkev, da se bodo vpisali v katoliško cerkev, iz katere so izbrisani, da bodo dali za pi-jajo ali da bodo brizgalno pripeljali iz Bi-stricte v Trnovo, ko so oni krivi, da je ni v domači občini. —

»Po vseh svojih močeh si bodo prizadevali, da se bodo celi vagoni gnojila pripeljali v volilni okraj.« Pa ne ko bi nam mogli očeta Urbančič tudi pripraviti vsaj en vagon denarja iz kase njihove Kmečke stranke, ki niti programa nima.

»Zahteval bom, da se kmet bolj nego sedaj podpira.« Presneta reč! Mož bo kmeta podpiral, pa njegova stranka nima do sedaj še nobenega poslanca! Ljudska stranka ima pa 26 poslancev, recite šestindvajset pravih ljudskih zastopnikov.

»H koncu svojega govora se zahvalijo za pazno poslušanje ter vse pozdravijo z geslom: organizirajmo in združimo se.« Pred 20. leti so pa oče Urbančič vse sile napenjali in grozne komedije uganjali, da bi se ne ustanovila Hranilnica v Trnovem in so sami prišli, da bi razbili ustanovni shod. — Poslovimo se tudi mi od tega prekrasnega govora ter kličimo z bogom imenitni govornik in adi Kmečka stranka. Živi naj pa Ljudska stranka in njen kandidat Jožef Gostinčar, državni poslanec v Ljubljani!

Pomen občinskih volitev v Trbovljah.

Pri ravno izvršenih volitvah je v tretjem razredu (preje slov. liberalen) prdrla socialna demokratska lista brez boja, v drugem razredu (preje liberalen) »rudniška« lista, v prvem razredu, kjer so že preje rudniški ravnatelji in uradniki imeli skoro vse mandate, pa je ostalo pri starem. V drugem razredu so izvoljeni 4 zastopniki rudnika in pa 3 liberalci in naši. Kratko moramo označiti posledice teh volitev s tem, da je dosedanje neomejeno slov. liberalno gospodarstvo v tej največji slov. občini na Štajerskem (ima 14.000 prebiv.) razbito — upamo za vedno; pokazalo se je, da liberalna stranka brez naše podpore tudi v T. nič ne pomenja. Z narodnega stališča je obžalovati, da je nemški vpliv v občini narastel; ni pa se bati, da bi zastopniki industrije svoj vpliv izkoriščali v šovinističnem smislu. Zato je vse kričanje liberalnih listov o boju, ki ima sedaj priti, prazno besedičenje; tista dva liberalca bosta v občinskem svetu pač malo pomenila. Če hočejo liberalci boj, naj ga začno skupno z nami zoper rudečo internacionalo in potem bo lepa občina kmalu zadobila po večini slov. narodno zastopstvo. Z našega strankarskega stališča so se stvari ugodno tako razvile, kakor je bilo pričakovati. Največja napaka se je storila od liberalcev, da niso sprejeli od industrije slovenskima strankama ponudeni kompromis, da se ji prepusti 1. razred, med tem ko industrija volj skupno slovensko listo v 2. razredu in podpira narodne kandidate v 3. razredu. Ker so liberalci to ponudbo odklonili, zato se tudi mi nismo eksponirali za izgubljeni stvar, tembolj ker S. L. S. v 1. razredu ni imela glasov. Liberalci bodo v bodoče ob vsako moč v občini, ako primerno ne uvažujejo nas in ako industriji ne priznajo vpliva, kateri ji pristojajo. — Trbovlje so etapa v vrsti porazov, katere doživlja slov. liberalna stranka v štajerskem Posavju. Za Rajhenburgom je padel št. Peter, Senovo voli našega župana, v Loki, svoji nekdanji trdnjavi, so liberalci sifčali iz prvega in drugega razreda, dne 14. t. m. pa se tam vrše dopoln. volitve v 3. razredu, kjer se vrši boj le med nami in socialno demokracijo; liberalci se nam že zdaj obešajo na pete, pa zamen. S porazom v Trbovljah je liberalna stranka zgubila zadnjo postojanko v laškem okraju. Če bodo sedaj kričali o nemškonalnaci zmagi, je to le pesek v oči; po tujih hrbtih ne bodo več zlezli do moči! Celjski general dr. Kukovec plaka na razvalinah Jeruzalema.

Kupujte le žigalice: © koristi obmejnim Slovincem!

Dnevne novice.

+ Za revizijo naše politične taktike na Dunaju prinaša »Mir« članek, ki toži, da ni več na Dunaju časov »Slovenske Unije«. Kakor se spominjamo, tudi takrat Slovenci nismo preveč dosegli, vendar je imela »Slovenska Unija« idealne cilje in bi, da je obstala, sedaj imela gotovo realne uspehe. Oživel je to »Slovensko Unijo« dr. Ivan Šusteršič, da pa ni obstala, je, kakor znano, kriv separatizem naših severnih bratov, ki se pa sedaj že gotovo kesajo, da so organizacijo slovenske moči v parlamentu podcenjevali. Sedaj nam je pač računati takorekoč samim nase in zato postaja predznanost nemških nacionalcev vedno večja. »Mir« pravi: Narodno-politični odnosi pri nas na Koroškem postajajo za Slovence naravnost neznočni in obupni. Ni je niti ene same svitile točke na našem narodnem obzorju! Vsak dan prinaša novih izgub,

novih žrtev brez povračila. Koroški deželni odbor je izjavil v deželnem zboru, da šole v št. Danijelu, Strojni, Vogrčah, št. Janžu v Rožu ne dobe slovenskega učnega jezika, dasi je državno sodišče izreklo razsodbo za slovenski učni jezik! Slovenski učitelji na Koroškem so narodni mučeniki, med Slovenci poučujejo nemškutarji, plačani agitatorji. Pri sodiščih je vse pri starem. Domačini so še vedno v pregnanstvu v drugih deželah. Na železnica izživajo nemški uradniki vedno bolj. Slovenski poslanci niso mogli zabraniti deželnega kulturnega sveta za Koroško, kakor so si ga izmislili nemški nacionalci, da bi izstradali slovenske kmete; povsod drugod so v jezikovno-mešanih deželah kulturni sveti razdeljeni po narodnosti, le na Koroškem se to ni doseglo. Na prav nobeno opravičeno zahtevo koroških Slovencev se vlada ni ozirala, ampak je pustila slejkoprej neomejeno vladati nemški »Volksrat«. V zasmeh Slovencev je pri novem poštnem ravnateljstvu v Celovcu, ki je začelo poslovati z novim letom 1914, docela ignorirala narodne zahteve Slovencev in nastavila same Nemce. Niti en konceptni uradnik ni Slovenec. — »Mir« pravi končno: »Na drugi strani smo pa pogrešali primerne odpora in energije v vrhovnem vodstvu slovenske politike. Tako je morala vsa odločnost našega vrlega poslanca Grafenauerja in političnega vodstva koroških Slovencev ostati brezuspešna. Edino z rekurzi, pri katerih ni mogla odločevati politična moč strank, ampak le suhi paragrafi, je vodstvo koroških Slovencev čisto samo na več poljih doseglo lepe uspehe.« — »Mirovo« mnenje je, da bi deželni glavar kranjski ne smel biti vodja slovenske politike na Dunaju, »ker je preobtežen s posli kranjskega dež. glavarja in je dosega političnih ciljev silno otežena, ako manjka enotnosti v vodstvu, ako danes nastopa klubov načelnik, jutri eden podnačelnikov, pojutrišnjem pa zopet načelnik itd.« — Kakor so nas poučili zadnji dogodki na Dunaju, se deželni glavar kranjski z »Mirom« popolnoma strinja in je bil za načelnika Hrvatsko-slovenskega kluba na Dunaju izvoljen dr. Korošec. Ne smemo se seve varati, da ostane pot slovenske delegacije na Dunaju tudi naprej trnjeva. Trnje, ki nam ga velike nemške stranke vale na pot, moremo zažgati samo s tem, da se z vso odločnostjo sklicujemo na državno korist, da napravi vlada enkrat na jugu red in da pravico preko oholega nemškega nacionalizma. Pravica in zakon bodeta ohranila državo — ne pa Doberničovo načelo, naj se proti pravici in zakonu vlada proti Slovincem. Z največjo odločnostjo je treba na Dunaju povedati, da ne trpimo, da bi bila Koroška posebna nemška država v avstrijski državi.

+ Kaj se godi na Koroškem? Na Koroškem se godijo reči, ki so drugod nemogoče. Krščansko-socialni poslanec Walcher je v koroškem deželnem zboru razkril neverjetne reči. Protestantska grofica Elvira Latour ima v Trebnu pri Beljaku in pri Korminu na Primorskem sirotišnici. V Trebnu ima trirazredno privatno šolo. Grofica lovi za svoje zavode katoliške otroke, da se jim v njenih zavodih izruje iz src katoliška vera. Katoliške otroke, ki še niso stari šest let, sprejema le, če so prestopili k lutrovski veri, starejše otroke pa »vzgaja« tako, da sovražijo sveto katoliško vero in so zreli za odpad, ko postanejo 14 let stari. Katoliški otroci morajo v tej šoli obiskovati lutrovski krščanski nauk. Prisiljeni so udeleževati se protestantskih verskih vaj in so kaznovani, če gredo h katoliški službi božji. Ko so vendar morali k sv. obhajilu, so skoro vsi otroci prejeli sv. obhajilo nevedno, ker so se prej doma najedli. V zavodu jim delijo lutrovske zgodbe in spise. Vsako leto jih prisilijo, da se morajo udeležiti 15. avgusta protestantske cerkvene slavnosti, na kateri se utrjujejo protestantski otroci v mržnji zoper katoliško vero. Od 80 gojencev grofice Latour je 40 katoliških dečkov, povečini iz Gorice, Trsta, Kormina. To so slovenski otroci, ki so jih izročili grofici v vzgojo slovenski revni starši, morda v trdnem prepričanju, da bodo otroci vzgojeni v strogo katoliškem duhu. Tako se slovenski otroci v Trebnu poluteranijo in pomenijo. Prav v duhu nemških nacionalcev, ki teh razmer na zavodih grofice Latour nočejo videti in jih molče trpijo! Saj opraviča grofica njihove posele! Pa tudi vlada se za vse to ve in še ni napravila tam škandalom konca. Ko bi naše narodne šole sprejele le enega lutrovskega otroka, takoj bi imele na vratu vso nemškonalnaci sodrogo in vlado. Zgražanja po nemškonalnaci listih bi ne bilo ne konca ne kraja. Tako pa je bilo vse tiho in prav...

+ Nečedna gonja proti duhovščini. »Slovenski Narod« se zelo ostudno zale-tava proti slovenskim duhovnikom in huj-ska prebivalstvo na duhovščino. Slika jih kakor ljudi, ki se valjajo v denarju in v obilici, zraven pa še davka nič ne plačajo. »Narod« z 5. marca piše: »Priprosto ljud-stvo, ki pije žganje, je hudo udarjeno z no-vim povišanjem davka, zdaj pa še strašne doklade na vino in na meso, na hiše in zemljišča. Nikomur ni prizanešeno, tudi najrevnejši človek bo moral plačevati, da bo kaj. Toda ne, naši »dobri« duhovniki ne plačajo nič od tistih velikanskih tiso-čakov, ki jih dobivajo za prekoristne maše in očenase. Nič ne plačajo, ne državi, ne deželi, ne občini. Od vsega moras plače-vati davek, od zemlje in od hiše, od obrta in kapitala, od vina in kruha, od žganja in mesa, od obleke in od čevljev — samo od velikanskih tisočakov, ki jih dobe duhov-niki za maše in očenase, ne plačajo nič, nikomur nič!!« Kaka zloba diha iz teh vrstic! Duhovnik in njegova služinčad bo ravnotako prizadeta pri dokladi na užiti-nino in zemljišče kakor vsi kranjski prebi-valci. Poleg tega plačuje vsak duhovnik osebno dohodnino kakor drugi. Letos se jim je osebna dohodnina kot vsem sam-skim davkoplačevalcem še povišala za 15%. Vrhutega plačuje danes slovenski duhovnik kulturnega, narodnega, politič-nega in ubožnega davka toliko, kakor no-ben stan na Slovenskem. Slovenskemu duhovniku se groš komaj ogreje v njegovi roki, pa roma zopet med narod. Ali ni nezaslišano obrekovanje ali umazanost, da skušajo slovenski liberalci na ta način vzeti ugled naši duhovščini!

+ Pesem o politični dostojnosti. V deželnem zboru najamejo liberalci v vsa-kem zasedanju enega govornika, da dekla-mira zastopnikom večine pesem o poli-tični dostojnosti, lojalnosti in obzirnosti nasproti liberalni stranki. V zadnjem za-sedanju je nastopil kot »arbitrer elegan-tiarum« dr. Ravnihar. Ta dr. Ravnihar je pa odgovorni urednik »Slovenskega Na-roda« in podpisuje sledeče psovke v zad-njih dveh številkah: »Farški koritarji«, »farji«, »klerikalni ljudski sleparji«, »du-hovska nesramnost, imenovana »Domo-ljub«, »falotje«, »farovške požrtije« itd. »Slovenski Narod« z dne 5. marca podtika zastopnikom S. L. S. v deželnem zboru tudi sledečo nezaslišano podlost: »Gotovo vam je znano, da je sklenil naš slavni de-želni odbor poleg raznih »prekoristnih« paragrafov tudi celibat učitelj. Učiteljica je vendar tudi človek in ima pravico do življenja! Je-li končno morda vendarle resnica, pa hočejo s tem sklepom postreči župnikom in kaplanom?!!« Pod take nezaslišane podlosti in nečuvane umaza-nosti se podpisuje dr. Ravnihar. In potem ima mož še tako drzno čelo, da deklamira v deželnozbornski dvorani pesem o politični dostojnosti. Da ga le sram ni take hinav-ščine.

+ Doklade in številke. Da bi bili videti še bolj strašni, so se nekaj so-vražniki zavijali v velike živalske kože. Naši liberalci so tem sovražnikom pre-cej podobni, samo da se zavijajo v šte-vilke. Da bi deželne naklade namalali še bolj strašne, govorje sedaj sploh o samih številkah. Profesor Reisner šteje samo procen-te, naštel jih je že čez 370. Ljudstvu pa resnice nočejo povedati, ker se boje, da bi utegnili liberalna stranka pri tej komediji morda pre-malo profita odnesti. Z deželnimi dokla-dami je pa tako-le: Na 1 kg mesa pride 1 vinar več deželne doklade, na četrt litra vina pride 2 vinarja več deželne naklade, na najemnino pride na 100 K 32 K več kot je bilo dosedaj. Na zem-ljiški davek pride na 1 krono držav-nega davka 15 v. več kakor je bilo do-sedaj. To se pa ne bo pri tem skoraj nič poznalo, ker so skoraj vsi cestni okraji znižali cestne doklade za 10 do 20 vinarjev na 1 krono. To povejte lju-dem, pa bodo še liberalni davkoplače-valci umolkli.

+ Zakaj delajo liberalci šunder. Liberalci zelo ropotajo proti deželnim dokladam. Ampak deželne doklade ni-so vzrok tega vpitja. Vzrok je ta, da od-vrtno liberalne pristaše od pozornosti na mesto Ljubljano. Tam bo počilo, in sicer kmalu. Mesto, ki šteje komaj 40 tisoč ljudi, je dolžno blizu 12 milijonov kron. Deželni dolgovi so v primeri s tem kapljica v morju. Potem namera-vajo liberalni mestni očetje zvišati mestne doklade tako, da bo Ljubljan-čan kar črn! Pozabiti tudi ne smemo na deželno komisijo na magistratu, ki bo kmalu končala svoje delo in takrat bo prebivalstvo kar zijalo! Takrat se bo odkrila šele vsa slava liberalnih gospo-darjev.

+ Kaj pa Ljubljani? Huronsko vpitje, ki so ga zagnali liberalci proti ureditvi de-želnih financ, se bo kmalu nad ljublj-an-skim mestom bridko maščevalo. Kajti de-žela je sanirana v veliko jezo liberalcev. Ljubljana pa je zekopana v velikem ne-redu. Skrajni čas je, da se mestni očetje nauče posnemati od deželnih očetov. Naj-prej je treba v Ljubljani po natančni revii-

ziji dognati, pri čem je pravzaprav mestno gospodarstvo. Podlaga za vsako nadaljno akcijo je, da se reformirajo tudi mestni uradi, in sicer tako, da bo dosedanji ne-red postal nemogoč. Potem pa mora ob-čina sama izdelati načrt za sanira-nje mestnih financ. Pri tem bo po-trebovala Ljubljana pomoči dežele, kajti brez deželnega zastopa je saniranje mest-nega gospodarstva nemogoče. Tisti huj-skači, ki sedaj rogovilijo proti deželnemu odboru, so torej največji škodljivci Ljub-ljane, ker se utegne njihovemu rovanju po-srečiti, da dežela svoje sodelovanje pri ureditvi mestnega gospodarstva odreče. In kaj potem? Posledica bi bil bankrot mesta Ljubljane. Ako hočejo libe-ralci to imeti, potem naj le protestirajo in preklinjajo!

+ Pastirski list in liberalci. Ljub-ljanski knezoškof dr. A. B. Jeglič je iz-dal za knesni čas jako primeren pa-stirski list, v katerem razpravlja o dru-žinskem življenju. Pastirski list govori o tem, kako mora biti urejeno družin-sko življenje, da vlada v njem mir in prava sreča. »Slovenski Narod« (dne 6. marca) imenuje zato škofa »zelota in agitatorja politične klerikalne stranke.« Urejeno družinsko življenje je po teh mislih »zelotstvo«. To bi bili zares kra-sni časi na Slovenskem, ako bi prišli možje takih načel navrh.

+ Sodba o kranjskih socialnih demo-kratih. Socialnodemokratska revija »Naši Zapiski« pravi, da je kranjska liberalna stranka »brezprogramna in do mozga gnijala.« »Zato,« nadaljuje list, »ne moremo odobravati nastopa socialne demokracije, da se je sploh odločila pri ožjih volitvah dajati svoje glasove eni ali drugi stranki. Ako z reakcionarno klerikalno stranko ne more, pa tudi ne sme z napredno, do moz-ga gnijalo stranko. Socialna demokracija po tej poti ne more drugega nego izgubljati na ugledu, pa tudi na lastni moči; dokaz volitve v Idriji.« Zdi se, da je tudi »Zarja« prišla do tega prepričanja, kakor »Naši Zapiski«. Piše namreč o idrijskih liberalci-h, »da gospoda ne mara delavske družbe, če je ne potrebuje za svojo korist.«

+ Liberalni kandidat in katoliška du-hovščina. »Gorenjec« piše: Oče Trebušnik je še vedno hud na duhovne, ker je zad-njič pri volitvi propadel. Te dni se je vozil iz Ljubljane s konjskega sejma. V vagonu je svojim mešetarskim tovarišem po nem-ško tole rekel: »Ko bi bil jaz general, bi dal vse farje na en travnik speljati in po-streljati.« To je tisti Trebušnik, ki je hodil po Gorenjskem in ob volitvah kmete sle-pil, češ da je on »prijatelj« katoliške du-hovščine. Zares fin mož, vreden general-ske šarže v liberalni armadi!

+ »Lepa naša domovina...« Sta-tistični podatki kažejo, da ima na Hr-vatskem in v Slavoniji 44-22% vseh po-sestnikov posestvo 5 juter, to je, vsi sku-paj 227.311 juter ali 8-47% vse površine kraljestva. Torej ima polovica kmet-skega prebivalstva samo 8½% lepe hr-vatske domovine v svoji posesti, dočim ima 209 veleposestnikov eno četrtino, 24% v svoji lasti.

+ »Hrvatskosrbski narod«. Ogrski ministrski predsednik grof Tisza je v magnatski zbornici rabil izraz »hrvat-skosrbski narod«. To je v skladu z adreso na kralja, ki jo je predložila ko-alicija v hrvatskem saboru, samo da govori adressa o »Hrvatih in Srbih« v hrvatskem kraljestvu. Državnopravno pa je to nekaj novega, ker se je dozdaj oficijelno govorilo le o hrvatskem na-rodu.

+ Glavna skupščina »Matice Sloven-ske« bo v nedeljo, dne 15. marca, ob de-seti uri dopoldne v ljubljanski magistratni dvorani.

— Tabor lažnjivcev. Iz Črnomlja. Neki dopisnik se je v »Narodu«, listu inteligence, pod zaglavjem: »Čukarski ples v Črnom-lju«, obregnil prav po nepotrebnem ob me-ne. Kolikor morem soditi po strahovito su-rovem tonu v tem dopisu, si ga ne upam prisojati kakemu Črnomalju, čeprav libe-ralnemu, ampak le kakemu privandranemu surovežu. Odgovarjam pa ne zaradi sebe, temveč zaradi naših Orlov, ki jih dopisun obrekuje. Piše o nekem pretepu v Črnom-lju na pustni torek, ki ga podtika Orlom. Povem javno in na ves glas, da pri tem ni bil niti eden Orel zraven. Res, da sta bila dva onih, ki so to učinili, nekaj pri Orlih, a nista že davno več. Kajti pri Orlih po-stopamo strogo, in take, ki se ne držijo naših pravil, spravimo brž proč. »Vrli« So-koli so pa mnogo takih že z veselem po-brali! Tako torej ni nobenega povoda, da bi se mi lasje ježili! Nasprotno! Ravno, kakor so naši Orli sedaj, sem jih vesel in nanje ponosen. Več odgovarjati bi bilo pod mojo častjo. — Kaplan Gregor.

— Idrijske novice. Iz Idrije. Občni zbor ljudske hranilnice in posojilnice v Idriji bode v nedeljo, dne 8. t. m. ob 4. uri popoldne v prostorih gospodar-skega društva. Vabi se k obilni udelež-bi radi tega, ker je tudi ta zavod za-druga, torej skupna naprava, skupno delovanje in skupno premoženje. Pri občnih zborih kat. del. družbe ali go-

spodarskega društva je par sto članov navzočih, je debata precej živahna in se kaže splošno zanimanje, pri obnem zboru hranilnice pa pride komaj toliko udov, da je sklepčen zbor. In vendar ima hranilnica že 17.000 K rezervnega zaklada, gotovine naložene pri Zadrugi Zvezi skoraj 90.000, tedaj lepa naprava z obilnim premoženjem. Zanimivo je še posebno to, da se je pri njeni ustanovitvi poročevalo iz novega zavoda in pisarilo, kaj je bilo treba nove konkurence, da bo kmalu na sušici umrla itd. Sedaj pa vidimo, kako lepo cvete in prinaša sad, je polna življenja in prav nič ne kaže propada. — Star denar so našli v gradu. Ko so popravljali pod v nekaterih sobah, kjer je bila prejšnja rudniška blagajna, so dobili med deskami bakrene denarje cesarja Franca iz leta 1760., cesarja Jožefa II. iz leta 1782., lepo srebrno petico z glavo vladarja Leopolda iz leta 1862. in desetico (šest krajcarjev) iz leta 1795. ter nekaj manjših novcev iz iste dobe. Vse skupaj je bilo komaj vredno sedanjih 2 kroni. Sodi se, da je padel drobšč raz mizo na tla, se skril v špranje med dile, da jih niso mogli z očmi zapaziti ne z metlo na dan spraviti. Ker so toliko let v isti sobi izplačevali mezd rudarjem, se je primeroma še malo izgubilo in nista trpela posebne škode ne izplačujoča uradnika ne občinstvo.

— **Vipavske novice.** Iz Vipave. Kakor po drugih krajih, tako liberalci tudi v Vipavi in po vipavski dolini begajo ljudi, da bo dežela pobirala novi vinski davek od vseh vinogradnikov, ki vino pridelujejo. To je grdo obrekovanje deželne zbornice in deželne odbora. Prosimo, da se vsi tisti, ki trosijo te laži, naznanijo Kmečki zvezi v Vipavi, ki bo poskrbela, da obrekovalci prejmejo zaslužen plačilo. Res je samo to, da se bo pobiral vinski davek samo od gostilničarjev. Če gostilničar zviša ceno vina za 4 krajcarje pri litru, bo imel še okoli 3 in pol vinarja dobička; kdor pa vsled novega davka ceno vina še bolj poviša, je navaden oderuh, ki hoče ljudsko nevednost izrabiti v svojo korist. Tudi radi povišanja zemljiškega davka begajo liberalci ljudi. Res je, da se je zemljiški davek zvišal za 15 pri 100, toda pomisliti je, da so se cestne doliže znižale vsled tega za približno 11 pri 100, da so se torej doklade zvišale dejansko samo za okoli 4 pri 100. Vse to zvišanje pa ne bo cele doline niti toliko zadelo, kolikor bodo morali nesrečni člani falirane Mercinove zadruge plačati v pokritje zruge, ki so jo zadrugi prizadejali liberalni mogotci. Člani morajo pustiti delež v znesku 50 kron in vrhutega plačati še nad 200 K na en delež. Med člani in med ljudstvom vlada vsled tega grozovito ogorčenje, katero bi naši zvitji liberalci radi potlačili z vpitjem zoper nove deželne davke. Prosimo naše somišljenike, da ljudstvo o tem poučijo in liberalne spletke brez ozira razkrinkajo.

— **Romarski vlak v Rim.** Nadbratovščina sv. Mihaela na Dunaju priredi romanje v Rim, in sicer od 22. aprila do 1. maja. 1. razred znaša z vso vozno in preskrbo 360 K, II. razred 260, III. razred 180 K. Kdor želi poleteti v Neapolj, Pompeji, Capua doplača 100 K. Avdienta pri sv. Očetu je zagotovljena. Čujemo, da se udeležiti tega romanja tudi par slovenskih duhovnikov. Ako bi se utegnil še kdo udeležiti, naj blagovoli svoj naslov poslati na upravništvo »Slovenca« zato, da se slovenski udeleženci skupno popeljejo do Pontebe in med seboj spoznajo. Natančna pojasnila za romanje daje: »Rompilger - Komitee«, Wien, I., Wollzeile Nr. 4. — Pri glasbi se sprejemajo do 2. aprila.

— **Iz Tržiča.** Kranjsko okrožje Orla je zborovalo preteklo nedeljo v društvu sv. Jožefa. Zastopniki telovadnih odsekov so se udeležili v krajih ob 10. uri svete maše v župni cerkvi. Po deseti maši je bil občni zbor. Izvoljen je bil z velikim navdušenjem za predsednika okrožja br. Peter Gregorec, trgovec v Tržiču, za podpredsednika br. Ivan Podlesnik, tajnika br. Rudolf Prešern, blagajnika br. Paulin iz Naklega, načelnika br. Bonač iz Kranja. — Sklenilo se je prvo nedeljo v majniku poleteti na Brezje. Oživitvi je odseka v Podbrezju in Senčurju. — Popoldne se je okrožje, kateremu se je pridružil ves tržički Orel, udeležilo ustanovitve novega odseka Orlov v Križu. Tu je predaval br. profesor Puntar iz Ljubljane. Po nagovorih okrožnega predsednika Gregorica, br. Pogačar, duhovnega svetnika župnika Zabukovec in kriškega predsednika Orla br. Perko se je zaključilo lepo zborovanje. — V torek bo v društvu ob 8. uri zanimivo predavanje.

— **Usmrčeni »Kmečki strah« razstavi v Gradcu in na Dunaju.** Grof Henckel Donnersmarck je dovolil, da smejo usmrčeni »kmečki strah«, ki je v Korplanini toliko škode napravil in ki so ga te dni — bil je star volk — ustrelili, razstaviti v coološkem zavodu v Gradcu. Ustreljenega volka preparira dvorni svetnik profesor

dr. pl. Graff. Razstavljen bo »kmečki strah« v Gradcu v nedeljo in v ponedeljek, en dan ga razstavijo tudi v dunajskem Pratru, nato pa pride v muzej. »Kmečki strah« je bil velik volk, precej star, ki ni na noben način ušel iz menažerije, ampak popolnoma divje živel od mladih nog. Visok je približno 70 cm in tehtal 38 kg, kakor kak velik bernardinec.

— **Tudi znamenje časa.** Na Sušak je došel orožniški major Milosavljevič z adjutantom poročnikom. Ker se nahaja na Sušaku že orožniški stotnik, bodo odslej tam službovali kar trije orožniški častniki.

— **Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Hrušici pri Ljubljani uprizoni v nedeljo, dne 15. marca 1914, gledališko predstavo v »Našem domu«.** »Roza Jelodvorska«. Drama v petih dejanjih. Spisal X. Režiser g. Janko Novak. Vstopnice se dode v predprodaji pri Ant. Bokalu v Štepanji vasi. — Okoličani, nudi se vam prilika, da si ogledate to zgodovinsko dramo, ki je kakor za nalašč za postni čas. Ob enem lahko opravite staro znano božjo pot, pri Božjem grobu v Štepanji vasi, ki je v zadnjem času vsa prenovljena: na pokopališču, v cerkvi, kakor tudi kapelica Božjega groba. Od tu imate dobre četrt ure do »Našega doma« v Hrušici. Začetek je ob 4. uri popoldne.

— **Umrli je v Celovcu deficient in beneficant na mestni ubožnici gospod Janez Schaubach.**

lj **Policijska nadzorovalna služba glede izseljencev** se je temeljito organizirala. Na Dunaju je ustanovljena posebna centrala policijskih organov, kateri so na poseben način izvežebani. Tečaj je bil ravnokar zaključen in koncem meseca februarja so razvrstili nad 50 takih organov po vseh progah Avstrije. Tudi ljubljanskemu policijskemu ravnanstvu je dodeljen več v tej stroki izvežebanih organov, kateri bodo opravljali na kolodvorih in na progi nadzorovalno službo. Ti organi imajo po svojih navodilih tajna znamenja, tako da bo izključeno, da bi se moglo še zgoditi, da potuje kdo z drugim potnim listom v tujino. Vsak količak sumljiv potnik se po teh organih tajno zaznamuje in preden zapusti avstrijsko mejo, je gotovo v roki pravice. Posebno strogo se bo gledalo na takozvane subagente, bodisi te ali one družbe. V evidenci bodo tudi vsi sumljivi gostilničarji, pri katerih se ustavljajo ali zbirajo izseljenci kakor tudi železniški uslužbenci, ki imajo z izseljenci stike. Pa ne samo na to se bo pazilo pri tej nadzorovalni službi, da vojaški obvezanci ne zapuste države, ampak tudi na to, da razni agentje ne bodo več izrabljali nevednosti izseljencev. To poostreno nadzorovanje izseljencev je le pozdravljati in bomo to delovanje radi v toliko podpirali, da preprečimo vsako škodo našim rojakom. Slovenska podružnica Rafaelove družbe, ki že več let v tej smeri uspešno deluje, bo seveda slejkoprej svojo dolžnost izpolnila in vsakemu radevolje s svojim poukom postregla.

— **Razprava proti »Balkanu«** v Zagrebu se nadaljuje 10. t. m.

— **Nagele odložil mandat?** Iz Velikovca poročajo: Tukaj se vzdržuje govorica, da je državni poslanec Jožef Nagele odložil svoj državnozborni mandat. Že delj časa je bil s svojimi političnimi pristaži sprt.

— **Novo pristanišče** se otvori v Dalmaciji v Vrbovskem na otoku Hvaru.

— **Dvajseti otrok.** Frančiška Cetina v Velikem Lušnju je te dni porodila dvajseto dete.

— **Katoliška knjižnica** se otvori v Spljetu, kjer je zelo potrebna.

— **O novem sredstvu proti jetiki** je v frankobrodskem zdravniškem društvu te dni poročal tajni svetnik prof. dr. Spiess. Sredstvo sta sestavila Spiess in njegov asistent dr. Feld in je preiskusila v približno 100 slučajih. Sredstvo se je pri tuberkuloznih afekcijah, zlasti pa pri jetiki na vratnem jabolku izvrstno obneslo, vendar je pa treba še nadaljnjih poizkusov in opazovanj, predno bo mogoče izreči končno sodbo. Sredstvo je sestavljeno iz kantaridina in še nekega drugega sredstva, ki se je tudi že doslej uporabljalo pri zdravljenju jetike; s tem, da sta se obe sredstvi združili, se je v veliki meri odpravila strupenost močno učinkujočih zdravil.

— **Medvodska oljarna** začne 15. t. m. zopet s svojim obratom pod trdko »Huter & Co., družba z omeji. jamstvom, tovarna rastlinskih olj«.

— **Jukičevi tovariši svobodni.** Te dni so iz mitroviške kaznilnice izpustili dijake Cesarca, Bubiča, Cvijiča in Neidhardta, ki so bili obsojeni, ker so jih dolžili skrivde pri Jukičevem atentatu na Cuvaja. Od Jukičevih tovarišev sedi v ječi le še Hrovatin.

— **Izseljeniško pisarno** otvori na Reki »Austro-Americana«.

DRŽAVNI ZBOR.

Politični krogi dvomijo, da bi državni zbor 12. t. m. mirno zboroval, dasi se neobvezno voditelji strank pogajajo in je baže dr. Leo poblaščen po-

sredovati med Čehi in Nemci. Včeraj je zboroval odsek za državne uslužbenke, ki je izvolil pododsek, da se posvetuje o odredbah glede na lužbeno pragmatiko. V pododsek so bili izvoljeni poslanci d' Elvert, Marckhl, Waber, Glöckel, Gostinčar. Narodno-gospodarski odsek se je pa pečal s predlogom posl. Eisenhuta o odpravi blanko terminske kupčije na Ogrskem, ki jo kljub obljubi ogrska vlada ne odpravi.

DOGODKI NA »REVOLTELLI«.

Med slovanskim prebivalstvom v Trstu vlada zaradi dogodkov, ki so jih povzročili italijanski dijaki na trgovski visoki šoli »Revoltelli«, veliko razburjenje. Ogorčenost se širi tudi izven Trsta po vsem slovanskem jugu. Tudi hrvaški in srbski listi razkrinkavajo te škandale. Tržaški namestnik princ Hohenlohe je obljubil deputaciji, ki je v zadevi »Revoltelle« intervenirala pri njem, da bo poskrbel, da se napravi na »Revoltelli« nemudoma mir in red; če treba, bo nastopil s silo. Govore, da se skljuje zaradi nečuvnega postopanja na »Revoltelli« velik protestni shod. Slovenci bodo pred vsem proti temu protestirali, da dobe Lahij univerzo preje kakor mi in proti temu, da bi jo dobili v Trstu.

Ljubljanske novice.

lj **P. Hugolina Sattnerja oratorij »Assumptio«** je po enoglasni sodbi naše kritike največje in najlepše slovensko delo te vrste. Sedaj skladatelj to delo prenavlja in popolnoma nanovo orkestrira. V frančiškanskem koncertu, ki se vrši v sredo, dne 11. t. m., ob pol 8. zvečer v frančiškanski cerkvi, se bo proizvajal v tej docela novi orkestraciji tenorski solo »Kdo je ta?« Poje ga g. profesor Adolf Robida. Ta solo je izmed mnogih solospjevov, ki jih nudi oratorij, že v prvotni obliki vzbujal pozornost, in sicer radi prijetne lege, plemenite arije in krepkega, trikratnega stopnjevanja. Proti koncu pesmi se pevec razgreje v proslavi nebeske Device in dá duška svojim čuvstvom v prijetni koloraturi. Orkestracija solotočke pri tem koncertu je popolnoma nova in samospevu bolj prikladna, nego v prvotni zasnovi. — Od slovenskih skladateljev je zastopan tudi Emil Hochreiter, c. kr. komisar na Dunaju, z modernim delom »Salve regina«, ki je prva točka vsporeda. Skladba je zelo moderna, a globoko zamišljena, zložena za mešan zbor s spremljevanjem orgel, in zahteva muzikalno zelo izvežban pevski materijal. Hochreiter je komponiral »Salve regina« nalašč za ta cerkveni koncert in se bo točka v sredo sploh prvič izvajala. — Vstopnice se dobje v predprodaji v Katoliški bukvarni v Ljubljani.

lj **Pozor somišljeniki!** Trnovsko prosvetno društvo priredi jutri, v nedeljo, dne 8. marca v **Rokodelskem domu ob 7. uri zvečer čajni večer brez vsake vstopnine.** Na sporedu je tudi srečolov z lepimi dobroti. Prihitite vsi, katerim je ležeče na prospehu naše trnovske prebujajoče se organizacije!

lj **Za gospodarje in gospodinje v trnovskem okraju.** Deželni odbor priredi pričenši z dne 11. marca entedenski gospodarski tečaj na prošnjo trnovskega prosvetnega društva v prostoru tega društva. Predava dne 11. in 12. marca g. dež. živinorejski nadzornik Rado Legvart o govedo- in prašičereji, dne 13. in 14. marca dež. sadjarski učitelj g. Martin Humek o pridelovanju in uporabi sadja ter dne 16. in 17. marca dež. travniški mojster g. Ludovik Rupelj o gnojenju in travništvu. Predavanje se vrši vsakokrat od 7. do 9. ure zvečer. Trnovsko prosvetno društvo tem potom vabi vse p. n. posestnike in gospodinje, da se, kdor se hoče udeležiti tega poučnega tečaja, zgasi v nedeljo, dne 8. marca od 10. do 12. ure dopoldne v društvenih prostorih, Cerkvena ulica 11, kjer se bodo dajala nadaljnja pojasnila. Odbor društva pričakuje, da se bodo zglasili vsi posestniki ter s tem pokazali, da se zavedajo ter so prepričani o velikem pomenu in koristi takega tečaja. Dež. odboru smo pa iz srca hvaležni za prireditve, katera obde gotovo v korist trnovskemu in krajskemu okraju.

lj **Občinski svet** ima redno sejo v torek, dne 10. marca 1914 ob šestih zvečer v mestni dvorani. Dnevni red: Poročila: o dopisu deželne odbora glede nameravane priklopitve dela občine Moste mestni občini Ljubljani; o razpisu c. kr. deželne vlade glede prošnje deželne odbora kranjskega za podelitev obrtne koncesije za »Kranjske deželne elektrarne« s sedežem v Ljubljani; o razpisu c. kr. deželne vlade glede besedila ustanovnega pisma za cesar Franc Jožefovo jubilejno ustanovo za obiskovalce obrtno-strokovnih šol; o ponudbah za najem mestne kopalnice v Kolesiji za daljino triletno najemno dobo; o prošnji Sossovih dedičev za odstop prednosti zastavne pravice za neko posojilo pred 3%nim potresnim posojilom; o prizivu Katarine Kovič proti odloku

mestnega magistrata glede zgradbe barake za prodajo živil ob Metelkovi ulici; o samostalnih predlogih obč. svetovalca Zupančiča: glede nasipanja ceste Galjevice; glede parcelacije mestnega sveta med Dolenjsko cesto in progo dolenjske železnice; o prošnji Franca Novaka in Marije Marenko za razdelitev parcele št. 94/8 ob Jeranovi ulici na dve stavbišči. Direktorija mestne elektrarne in mestnega vodovoda poročila: o poročilu ravnatelja glede preuredbe uprave mestne elektrarne in mestnega vodovoda; glede otvoritve lastne prodajalne mestne elektrarne; glede ekonomiziranja parne naprave mestne elektrarne; o samostalnem predlogu obč. svetovalca Likozarja glede podaljšanja cestne električne razsvetljave na Dolenjski cesti. — **Tajna seja:** Poročila: o prošnji nekega magistratnega uradnika za daljši dopust; o prošnji osebja mestne šole na Barju za potnino; o prošnjah za vdovnino in posmrtno četrt po umrlem magistratnem pristavu A. Gutniku; o prošnji vdove nekega magistratnega uslužbenca za daljše prejemanje vzgojnine; o predlogu obč. svetovalca Kristana glede sustentačne gaže nekemu igralcu slovenskega gledališča. Obrtnega odseka poročila o prošnjah za razne obrtne koncesije.

lj **Tavčar — Metnitz.** Razkritje »Mira«, da dopisuje ljubljanski magistrat zagrizenemu nemškemu nacionalcu dr. Metnitzu na ljubo, in kakor trdi in pripoveduje Metnitz po Celovcu a vsa usta, tudi mnogim Slovincem, na njegovo izrecno prošnjo, celovškemu magistratu nemško, je »Slovenski Narod«, ki je vzel narodnost v zakup, hudo zbolelo. Zaletava se v gosp. poslanca Jarca, ker je po vsej pravici spravil to škandalozno zadevo tudi v deželni zbor. Zakaj neki? Ali si je poslanec Jarc to izmislil? Saj vendar dr. Metnitz to zadevo pripoveduje po Celovcu. Če ne bi bilo res, bi moral »Slov. Narod« zavrniti dr. Metnitza, toda tega ni storil. »Narod« napada Slovence, dr. Metnitza in proslule koroške nemške nacionalce pa pusti lepo v miru; še več! V zadevi znane Ebnerjeve učne knjige, ki kruto žali Slovence, je »Slovenski Narod« koroške nemškonacionalne divjake celo zagovarjal. Lep narode list to! Toda s psovanjem ne bo utajal narodnih grehov ljubljanskega magistrata! Povejte, ali je res, da na magistratu sprejemate nemške dopise ljubljanskega sodišča. Proti Elsnerju po listih kričati, nemške dopise sodišča pa hlapčevsko sprejemati — to je pač narobe svet.

lj **Zgradba tržnih lop ob Pogačarjevem trgu nad Ljubljano,** se sedaj izvrši po načrtu arhitekta Kellera, o katerem smo že poročali. Tržne lope so projektirane od Kresije do Šolskega drevoreda. Na vsaki strani bo kot zaključek tržnih lop hišica. Ob vodnem nivelu proti Ljubljani bo 20 lop, v katere bo dohod po stopnjicah, ob vodnem nivelu pa bo 2 m 50 cm široka pot za promet. Nad temi lopami bo 20 lop z licem proti Pogačarjevemu trgu. Te lope so v prvi vrsti namenjene za prodajalce, spodnje lope se bodo pa skoro gotovo porabile za shrambe branjevcev. Vsaka lopa bo 3 m visoka in 2 m 50 cm globoka. Vsi stroški so proračunjeni na 95.000 K. Te lope bodo jako čedna arhitektonična zaključitev Pogačarjevega trga in bodo tudi obrežne zidove Ljubljane ondi nekoliko oživile. Ako se bodo te lope obnesle, je projektirano nadaljevanje teh lop do jubilejnega mostu in na nasprotni strani Ljubljane.

lj **Častni večer** je priredilo v sredo, dne 4. t. m., uradništvo glavne in kolodvorske pošte g. Josipu Kurentu, novemu načelniku c. kr. poštnege urada Ljubljana 2. Mnogoštevilna udeležba je pričala jasno, kakšne simpatije uživa g. nadoskrbnik Josip Kurent med poštnim uradništvom. Slavljenju je nazdravil v imenu navzočega uradništva g. višji oficial Ivan Podgornik ter mu želel na novem odličnem mestu mnogo jasnih, srečnih dni. Ob lepi slovenski pesmi je trajala slavnost v pozno noč.

lj **Rampa ob levni strani Ljubljane nasproti Strojarski stezi** ostane tudi po novih delih v Ljubljanični strugi, da bo mogoče ondi pristajati čolnom, posebno onim z drvmi.

lj **Vsesokolski zlet** v Ljubljani se vrši letos 15. in 17. avgusta.

lj **Iz dež. pristave na Kodeljevem** je pobeignil prisiljenec Josip Brenk, star 38 let, doma iz St. Jurja pri Kranju.

lj **Zadruga krojačev, krojačic, krznarjev itd. v Ljubljani** ima redni zadržni shod v nedeljo, dne 8. marca t. l. dopoldne ob pol 10. uri v vrtnem salonu hotela »Ilirija«. Na dnevnem redu je med drugim: Ustanovitev bolniške blagajne; določitev prispevka iz zadruga imetja v svrhu proslave 25 letnice zadruge za poučne namene vajencev; določitev doklade za leto 1914.; prispevek obrtni nadaljevalni šoli; raznoterosti v interesu zadruge. V interesu zadruge in v korist članic in članov glede na ustanovitev potrebne bolniške blagajne, bi bilo želeli, da se vse članice in člani tega važnega shoda v polnem številu udeležijo, da se s tem izognejo kazni, ki jo določa § 25. zadrugaških pravil.

Iz Glasbene Matica bo v prihodnjem svojem koncertu izvajala najnovejšo slovensko skladno P. Hugolina Sattnerja — Gregorčičevo pesem »Ojki«.

Iz Gremij trgovcev ima jutri ob 9. uri dopoldne občni zbor v veliki dvorani Mestnega Doma.

Iz Bivši ljubljanski komptoarist radi ogledu obsojen. Včeraj je bil na Dunaju bivši komptoarist v Ljubljani in bivši praporščak Ivan Reich radi ogledu v korist Rusije in radi sleparije obsojen na tri leta težke ječe. Preiskovalni zapor se mu od 26. decembra vstaje v kazni.

Iz Zastopstvo priljubljenih Puchovih koles ima sedaj trdka lgn. Vok, specialna trgovina sivalnih strojev, Ljubljana, Sodna ulica št. 7. — Glej inserat!

Iz Promenadni koncert voj. godbe bo jutri ob pol 12. dopoldne v »Zvezdi«.

Iz Življenje Jezusa Kristusa, kinematografični uprizoritev rojstva, življenja in trpljenja se bo proizvajala od petka 20. do četrta 26. marca v kinematografu »Ideal« v Ljubljani. Življenje Kristusovo je tako polno redke in bogate dramatike, da se že od nekdaj raznovrstni umetniki, umetniki barv, umetniki godbe in govora kakor začarani vračajo vnovič k temu izviru vse krasote. In sedaj, pravi župnik »Alfred Hoppe«, se je polastila tega vzvišenega dela tudi najmlajša umetnost: kinematografija, kateri se je posrečilo po dolgih trudapolnih poizkusih uprizoriti velikansko umetniško delo, katero najtopleje pozdravljamo.

KORUPCIJA V ČEŠKEM SVOBODOMISELNEM TABORU.

Očitane »Narodnih listov«, da je podkupila politična policija načelnika državnoborskega kluba čeških radikalcev, sodnika dr. Sviho, da jo je vsem v stranki informiral, še vedno razburja avstrijsko javnost. Predsednik avstrijske poslanske zbornice dr. Sylvester je 6. t. m. dopoldne govoril z notranjim ministrom Heinoldom o tej zadevi, a baron Heinold je izjavil, da ne more nič izjaviti in da na tozadevno interpelacijo v državnem zboru pismeno odgovori. »Češko Slovo« poroča, da je podkupovanje obdolženi Sviha odložil vse svoje funkcije v stranki in da odstopi svojo afero kazenskemu sodišču. »Pravo Lido« poroča, da je Sviha za volitve v državni zbor izdal veliko denarja in da razpolaga vodstvo mladočeške stranke s fotografijami dokumentov, ki Sviho obtežujejo. Prvotno so nameravali vso zadevo izlepa poravnati, a poizvedbe so dognale take stvari, da so vodilni mladočeški krogi sklenili, da vso zadevo izroče javnosti. Na Dunaju so se posamezni češki poslanci prepričali, da je vlada o vseh zaupnih stvareh v češkem taboru zelo natančno poučena. Sumili so več poslancev. Nekateri politiki so izjavili, da se sploh več ne udeleža zaupnih posvetovanj. Pričakujejo še novih odkritij.

× × ×

Danes smo dobili o tem iz Praze brzojavko: Odgovorni urednik »Narodnih listov« dr. Heller je pred preiskovalnim sodnikom izjavil, da prevzame za očitanja proti dr. Svihi popolno odgovornost. Dnevnik »Češko Slovo« poziva na uvodnem mestu dr. Kramarja, naj imenuje onih 18 čeških narodnih socialcev, ki so se tudi dali od vlade podkupiti. Dr. Sviha objavlja novo izjavo, v kateri pravi, da je bil v zvezi samo z uradnikom državne policije dr. Klima in to samo radi tiskarske koncesije za narodno-socialno stranko.

PARLAMENTARIZACIJA NA HRVATSKEM?

Oddelni predstojnik na novoosnovanem narodno-gospodarskem oddelku hrvatske vlade postane baje bivši veliki župan Anton Mihalovich, ki je pristaš koalicije. Oddelni predstojnik za nauk in bogočastje dr. Tropsch ostane na svojem mestu, pač pa bi imela odstopiti druga dva, pl. Androczy in Broschan. Glede njuninih naslednikov se pa ban in koalicija še nista sporazumela.

RUSKA POIZKUSNA MOBILIZACIJA NI SPLOŠNA.

Peterburška brzojavna agencija izjavlja, da ne odgovarja dejstvom poročilo o splošni poizkusni mobilizaciji v Rusiji, ker ne gre za splošno poizkusno mobilizacijo, marveč le za običajne vsakoletne vojaške vaje.

VPRAŠANJE DVOBOJA V NEMČIJI.

Komisija nemškega državnega zbora, ki se peča z vprašanjem o dvoboju, je odobrila 6. t. m. predlog centra in narodnih liberalcev, da se naj dvoboj ne kaznuje s trdnjavsk. zaporom, marveč z navadnim zaporom in da naj se tudi izgube državljanske častne pravice.

Naročajte „Slovenca“!

Primorske vesti.

P Občinske volitve v Gorici se bodo vršile šele koncem aprila. Sedaj so pri c. kr. okrajnem glavarstvu razpoloženi volilni imeniki do 11. t. m. Pozivljamo vse Slovence, da se za reklamacijsko postopanje pobrigajo. Volilne imenike ima na vpogled tudi Narodni odbor v ulici sv. Ivana št. 7. Pojdite tja pogledat in se posvetovat za slučaj, če niste vpisani! Zanimanje za te volitve je že sedaj splošno. Voliti je namreč cel mestni svet. Italijani se z vso silo pripravljajo na boj. Zavedajo se, da jim pojde topot zelo trda. Skoro ni dvomljivo, da propade laška kamora, če se posreči združiti v boj vse nezadovoljne elemente, ki bi šli v boj kot gospodarska stranka. Upanja za tako združitev je sicer malo; vendar je moč Slovencev v 3. in 2. razredu tolika, da tudi v tem slučaju, če bi morali sami nastopiti, saj delna zmaga pod gotovimi pogoji ni izključena. Zato na delo sedaj ob reklamacijskem postopanju, da se ne izgubi niti en slovenski glas!

P Nadvojvoda prestolonaslednik Franc Ferdinand v Miramaru. 6. t. m. ob 8. uri 20 minut se je c. in kr. eskadra odpeljala iz Trsta proti južnoistrski obali. Voja hahta »Lacroma« se je pripeljala 6. t. m. ob 7. uri 20 minut v Trst, da bo z njo razpolagal nadvojvoda prestolonaslednik Franc Ferdinand, ki se je 6. t. m. pripeljal v Trst.

P Nov slovenski dnevnik začne izhajati dne 9. marca v Trstu. Ime mu bo »Jugoslavija«. Izdajatelj pravi, da bo to edini slovenski list, ki ne bo v službi nobene politične stranke in bo presojal vse politične dogodke brez strankarskih predsodkov.

Bombni napad na Reki povzročil Lah v laškem kraljestvu. Z Reke se poroča, da je povzročil bombni napad na Reki, kakor je policija poizvedela, bivši drugi podžupan na Reki, Bacich, ki zdaj kot odvetnik v Jakinu stanuje. Bacicha so svojčas zaradi državni nevarnega delovanja z Reke izgnali.

P Živnostenska banka. Bilanca živnostenske banke v Trstu je pokazala za pretečeno leto 8.350.100 K 29 vin. čistega dobička. Če pomislimo, da je bilo v letu 1912 samo 8.219.987 K 93 vin. čistega dobička, je jasno, da je banka napredovala. Na občnem zboru, ki je sklican za 15. marca, se bo predlagala razdelitev 7½%, to je po 15 K za akcijo visoke dividende.

Zadnje vesti.

CESAR KLIČE RADIKALCE K SEBI?

Dunaj. »Reichspost« trdi, da je cesar dva voditelja češke narodno-socialne stranke poklical k sebi.

ČEŠKI AGRARCI ZAHTEVAJO, DA NAJ VSI ČEŠKI POSLANCI ODSTOPJO.

Dunaj. Češki agrarci so predlagali, da naj glede na strašne obdolžitve proti posameznim češkim poslancem vsi češki poslanci odstopijo. Predlog so pa odklonili narodni socialci, mladočeši in socialni demokrati.

IZVRSTNO RAZMERJE MED AVSTRIJO IN ITALIJO.

Dunaj. Voja uprava ustanovi novi trdnjavsko-topniški bataljon št. 10 v Gorici.

PROTI ITALIJANSKEMU DIJAŠTVU NA REVOLTELLI.

Dunaj. Za nedeljo dopoldne je sklican tu velik protestni shod vsega jugoslovanskega dijaštva zaradi znanih dogodkov na tržaški višji trgovski šoli Revoltelli.

DEBRECINSKI ATENTATOR UJET.

Bukarešt. Ruski policiji se je posrečilo v Kišenevu ujeti Katareva, storilca atentata v Debrecinu.

UČENJAK UMIRA.

Dunaj. Stanje znanega geologa Sussesse se je zelo poslabšalo.

PRAVOSLAVNI ŠKOF UMRL.

Budimpešta. Pravoslavni škof v Karlovcu in član magistratne zbornice Gruič je tu od kapi zadet umrl.

KRIZA V ITALIJI.

Rim. Giolitti odstopi. Njegov naslednik utegne biti Salandra.

DOHOD KNEZA WIEDA V DRAČ.

Drač. Knez Wied s soprogo in spremstvom se danes ob 3. uri popoldne pripelje sem. Za sprejem se vrše velikanske priprave.

SKADER GLAVNO MESTO ALBANIJE?

Skader. Tu se je vršilo veliko zborovanje albanskih katoličanov, na katerem se je sprejela resolucija, ki zahteva, da naj se povzdigne Skader v glavno mesto Albanije. Zborovanju je prisostvoval nadškof Sereggi in so govorili tudi frančiškani. Laški listi nimajo nujnejšega posla kakor

da napadajo Avstrijo, češ da je ona to zborovanje naročila.

RUMUNSKI PRESTOLNI GOVOR.

Bukarešt. Kralj Karol je ob otvoritvi parlamenta v svojem prestolnem govoru izjavil, da se Rumunija ne bo nikoli pomišljala čuvati bukaški mir.

USMILJENKA ODLIKOVANA.

Zagreb. Cesar je predstojnici usmiljenk v Odrinu, Hrvatici Curilović zaradi njenih zaslug v balkanski vojski podelil zlati zaslužni križ.

NESREČA NA ORTLERJU.

Inomest. Od na Ortlerju od lavine zasutih vojakov so danes dobili zopet 8 mrtvih, skupno 10 mrtvih, 4 trupla so še v snegu. Žrtve pokopljejo v ponedeljek v skupnem grobu z velikimi vojaškimi častmi v Trafoiju.

VANDERBILT UMRL NA OPERACIJI.

Washington. Multimilijonar Vanderbilt je umrl na operaciji slepiča.

Razne stvari.

+ Pogreb kardinala Koppa. V cerkvi sv. Duha je 6. t. m. okolu 10. ure dopoldne kardinal knezonadškof dr. Bauer sprejel nadvojvodo Karla Franc Jožefa, nakar je maševal pomožni škof dr. Avgustin iz Vratislave. Kardinal dr. Bauer je nato blagoslovil truplo rajnega kardinala Koppa, nakar se je vršil pogreb na drž. kolodvor, kjer je pomožni škof dr. Avgustin še enkrat blagoslovil truplo rajnega kardinala. Ob pol eni se je vlak iz Opave v Vratislavo odpeljal. V Vratislavi so rajnikovo truplo zopet blagoslovili in je prepeljali v knezoškofijsko palačo, kjer so je v zasebni kapelici položili na mrtvaški oder. — »Kölnische Zeitung« trdi, da postane dr. Koppov naslednik sedanji pomožni škof in upravitelj poznanske ško-fije, Likowski.

General ponuja svoje življenje za življenje vjetege svojega sina. General Terraza, oče po generalu Villi vjetege svojega sina Lujiza Terrazo, je naprosil konzula Zedinjenih držav v Chihuahui, da naj reši njegovega sina. Konzul je odgovoril, da ne more pomagati. Terraza, ki je 80 let star, je izjavil, da se namerava sam v Chihuahui peljati, da ga Villa namesto njegovega sina usmrti.

Imenitni fantje. Te dni je dospela v Carsko selo patrulja 64 mož in treh častnikov gardnega polka Ismajlov, ki je na skijih prehodila 1100 km iz Carskega Sela v gubernijo Anhangelsk. Fante, ki so tako dolgo pot v tolikem mrazu izvrstno prestali, si je car takoj po njihovem prihodu ogledal. Vsi so čvrsti in zdravi.

Švedski princ Gustav se ločil od svoje žene. Od svoje žene, ruske princesinje Marije, se je ločil švedski princ Gustav.

Študentske novice.

Š Slov. kat. akad. teh. društvo »Zarja« v Gradcu ima občni zbor v sredo, 11. t. m. v hotelu »Kaiserkrone« ob 8. uri zvečer.

Š Umrl je v Mariboru stud. gimn. Viktor Kac, star 11 let, sin zobozdravnika dr. Viktorja Kaca.

Jeseniške novice.

Albanski knez Wied se je v četrtek ob 6. uri zjutraj peljal skozi Jesenice proti Trstu. Železniško uradništvo je bilo v paradi, kneza pa nihče ni videl, ker je — spal.

Jeseniški Orël priredi v nedeljo javno telovadbo z jako zanimivim sporedom. Sodelujejo društveni orkester. — Tretjič se je preteklo nedeljo ponovila prelepa igra »Mala pevka«. Udeležencev, zlasti gostov iz okolice je bilo toliko, da jih na stotine ni več dobilo prostora. Posebno pevske točke, ki jih spremlja orkester, nadvse ugajajo. Na prošnjo tujih gostov bomo igro prihodnje nedelje, 15. t. m. še enkrat ponovili, in sicer ob pol 7. uri zvečer. Konča se ob 9. uri, tako da tujci lahko odidejo z vlakom.

Prvo delavsko konsumno društvo je imelo nedavno občni zbor. Iz računskega zaključka posnemamo, da je imelo društvo v preteklem letu prometa 524.014 K 48 vin., čisti dobiček znaša 16.823 K 75 vin., rezervni fond 25.068 K 20 vin., dividende pa je v letu 1913. plačalo 11.264 K 36 vin. Lep kos delavske samopomoči!

K celumu današnjemu nalogu našega lista je priložen prospekt svetovno znane češke solidne trdke M. Tomec, veletrgovina sukna v Mnihovem Hradišti.

Sreča v loteriji je zelo redka, zato naj vsakdo, ki jo hoče poizkusiti, ravna najbolj previdno. Previdno ravnati pa se pravi, kupiti tako srečko, ki mora prav gotovo enkrat zadeti, oziroma ki ima svojo denarno vrednost, da jo v slučaju potrebe moremo prodati ali pa nanjo dobiti posojilo brez izgube nadaljne igralne pravice. Kot

taka stoji na prvem mestu turška srečka, katera se glasom današnjega oglasa »Slovenske Straže« more naročiti proti mesečnemu odplačilu po samo 4 K 75 h. Naj nikdo ne zamudi prihodnjega zrebanja dne 1. aprila t. l., pri katerem v srečnem slučaju more postati bogataš s 400.000 zlatimi franki.

Na tisoče bolnikov, ki bolehalo na zlati žili, poizkuša zman razne načine zdravljenja, da bi se iznebili te bolezni, ne da bi jim vsa ta sredstva kaj pomagala. Glasom poizkušenj na medicinski kliniki v c. kr. splošni bolnišnici na Dunaju se je dognalo, da dnevna uporaba staropreizkušene Franc Jožefove grenčice tako ugodno učinkuje, da olajša odvajanje in se zatem znatno zmanjšajo bolečine v mastniku. Naravna Franc Jožefova grenčica se odlikuje po svoji zanesljivi učinkovitosti, je lahko zaužitna in ima nizko ceno. — Na prodaj je v vseh lekarnah, drožerijah in prodajalnah rudninskih vod. Ravnatelstvo razpošiljalnice Franc Jožefovih zdravilnih vrelcev v Budimpešti.

Zapomnite si:

1. Scottova emulzija je edina po Scottovem načinu prirejena, že skoro 40 let uspešno rabljena emulzija ribjega olja.
2. Scottova emulzija ribjega olja se izdoluje izključno iz najfinjšega parnega ribjega olja z Lofotov in iz drugih enakih samo prvovrstnih surovin. Ona poseduje torej vedno že sama ob sebi učinkujočo moč.
3. Scottova emulzija ribjega olja je okusna, lahko prebavljivo in tek vzbujačo krepljivo sredstvo, enako za odrasle kakor za otroke.
4. Scottova emulzija je vsled izvrstnega Scottovega načina neizpremenjeno dobra in poseduje v poletju enako učinkujočo moč kakor pozimi. 11

Ampak vedno le Scottova emulzija, nikaka druga! Cena originalni steklenici K 2.30. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 30 vin. v znamenju na Scott & Borne, G. m. b. H., Dunaj VII in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena pošiljatev potom lekarnarja za poskušajo.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 6. marca 1914.

Pšenica za april 1914.	12.46
Pšenica za maj 1914	12.38
Pšenica za oktober 1914	11.17
Rž april 1914	10.36
Rž za oktober	8.66
Oves april 1914	7.63
Oves za oktober	7.76
Koruza za maj 1914	6.76
Koruza za julij 1914	6.90

Prav tako dobro kot zrnata kava diši ob pravilni pripravi edino popolni kavini nadomestek: Kathreinerjeva Kneippova sladna kava.

Sam z dobrim mlekom in malo sladkorjem zaužiti, je pristni Kathreiner pljača, kakršna mora biti.

Kdor hoče kaj natančnejšega šteti, naj piše Kathreinerjevemu tvornicaru za sladno kavo d. dr., Dunaj I., Annagasse št. 8.

Naravna

BILINSKA
KISLA VODA

najbogatejši alkalični (natron litijev) kalcij na Češkem. — Izborna dietetična namizna pijača. O vrednosti »Bilinske« izvolite vprašati hišnega zdravnika. 624

iz najboljših rastlin pripravljen čaj, ki goz uspehom uporabljajo

kot domače sredstvo zoper živčne bolezni

Ta čaj pomiri živce, lajša bolečine, odstranja krče, tvori kri, podeljuje sladko spanje, pospešuje telesno moč in prebavo. Ganglional-čaj ne vsebuje nikakih omamljivih snovi.

Edipo pristen se dobi pri c. kr. dvor. in nadvojvod. kamornem založniku

JULIJ BITTNER REICHENAU, N. A.

Cena skatljici z vpor. navodilom K 3.—. Kjer ga ne dobite v lekarni, naročite ga proti vposlatvi K 3.— franko po pošti.

BIRMA V LJUBLJANSKI ŠKOFIJI.**1. Dekanija Vipava.**

Birma bo meseca maja in sicer:
Podkraj v četrtek 7. Col v petek 8.
Vipava v nedeljo 10. Vrhpolje v pone-
deljek 11. Slap v torek 12. Podraga v
sredo 13. Goče v četrtek 14. Erzelj v pe-
tek 15. (vizitacija). Planina v soboto 16.
Šturje v nedeljo 17. Budanje na vnebo-
hod 21. Lozice v petek 22. Vrabče v so-
boto 23. Št. Vid v nedeljo 24.

2. Dekanija Postojna.

Postojna v nedeljo 26. aprila. Stu-
deno v torek 28. aprila. Senožeče v torek
26. maja. Hrenovice v četrtek 28. maja.
Slavina v nedeljo 6. septembra. Mate-
nja vas v ponedeljek 7. septembra. Št.
Peter v torek 8. septembra. Trnje v sre-
do 9. septembra.

3. Dekanija Moravče.

Birma bo meseca junija in sicer:
Moravče v nedeljo 7. Vrhpolje v po-
ned. 8. Peče v torek 9. Ihan v soboto 13.
Brdo v nedeljo 14. Zlatopolje v poned.
15. Krašnja v torek 16. Blagovica v sre-
do 17. Češnjice v petek 19. Št. Ožbald v
soboto 20. Št. Gotard v nedeljo 21. Čem-
šenik v torek 23. Izlake v sredo 24. Ko-
lovrat v četrtek 25. Sv. Gora v petek 26.
Vače v nedeljo 28. Sv. Helena v ponedel-
jek 29. Dol v torek 30.

4. Dekanija Trnovo.

Birma bo meseca septembra in sicer:
Zagorje v četrtek 10. Knežak v pe-
tek 11. Trnovo v nedeljo 13. Prem v to-
rek 15. Košana v četrtek 17. Šmihel v
petek 18. Suhorija v soboto 19. Vreme
v nedeljo 20.

5. Ljubljanska okolica.

Tomišelj v nedeljo 27. septembra.
Želmlje v torek 29. septembra.

Baden pri Domaju žvepleni vrelec Sanatorij Gutenbrunn in mestno zdravilišče

Fizikal. dietetična zdravilišča, solne in zračne kopeli.
Zdravnika-vodje: Dr. Oton pl. Aufschnalter in
ces. svet. dr. D. Podzhradsky. Prospekti zastoj.

Sprejme se takoj

krojaški pomočnik

za stalno delo. 762

IVAN BENEDIČIČ, krojaški mojster, Železniki.

Semena

zanesljivo kaljiva

dobavlja

Jindřich Vaněk

osred. semenska trgovina

Praga, Vaclauske nam.

Slovenski ceniki na zahtevo zastoj.

Kdor pošlje naj-
manj 40 naslovov
posestnikov, učitel-
jev, lastnikov
vrtov z natančno
označbo bivališča
in zadnje pošte,
dobi zastoj zane-
sljivega oznanje-
valca vremena.

Izvoz češkega semen. žita po vsem svetu.

GOSTILNA

ZASTOPSTVO za PRODAJO naših dobro znanih

PUCH-koles

je prevzela v tej sezoni tvrdka

Ignacij Vok, Ljubljana, Sodna ul. 7

Tovarna Puchovih koles,
akc. družba, Gradec.

Prodaja olja, šivank, nadomestnih delov
itd. — Prejemanje popravil.

Samo v prodajalnah z polegajočim
izveščkom.

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.
Novomesto, Glavni trg št. 45.
Kranj, Glavni trg št. 119.
Kočevje, Glavni trg št. 79.

Manufakturna trgovina Jos. Petkosig

„pri Valvazorju“

Stari trg št. 4 Ljubljana Stari trg št. 4

Zaloga, sukna, volnenega in raz-
nega perilnega blaga, tkanine,
cvilha, brisalk, prtov, servetov,
preprog, zastorov, garnitur, svil-
natih in volnenih šerp in raznih
robcev itd.

„Pri Valvazorju“

Zaloga perila, čepic; obuvala,
nogavice, rokavice, srajce, jo-
pice, hlače.

Novosti modernih

bluz, spodnjih kril, predpasnikov.
Našitki, gumbe, trakovi, čipke,
svila, baržun, stezniki, kravate,
hlačniki, torbice, mila, dišave,
krtače.

Dežniki in palice.

Splošne porabe za krojače in
šivilje.

Najnižje cene.

751

Službo

kontoristinje ali prodajalke

Išče absolventinja trgovskega tečaja z dobrimi
šolskimi izpričevanji. Popolnoma zmožna slo-
venskega in nemškega jezika v govoru in pi-
savi; tako tudi vsega pisarniškega dela, stro-
jepljiva in stenografije. Služba se lahko nastopi
takoj. Naslov pod šifro J. K. 708 na upravo
„Slovenca“ v Ljubljani. 708

Proda se izvrstno, še zelo malo rabljeno

motorno kolo Wanderer

2 cilindra, 3 HP in brez vsake hibe; kupi
se pa dobro ohranjen

pisalni stroj

z vidno pisavo, — Ponudbe je nasloviti:
„Wanderer“, Maribor, Rosgegerjeva ul. 16.
778

ZAHVALA.

766

Povodom bolezni in prerane smrti naše nepozabne ma-
mice, oziroma stare mamice, sestre, tete in tašče, gospe

Agne Kustrin, roj. Pečar

se tem potom najiskreneje zahvaljujemo vsem onim, ki so pre-
blagi pokojnici v času njene težke bolezni na kateroli način
lajšali zadnje ure. Osebito se zahvaljujemo blagorodnemu go-
spodu dr. Kogoju na Jesenicah, p. n. gg. zdravnikom medicinskega
oddelka deželne bolnice ter častitim gg. sestram usmi-
ljenkam za skrb in trud v zadnjem času bolezni in ob smrti.
Nadalje pogrebniemu društvu železniških uslužbencev za vse
usluge ob pogrebu, zlasti oskrbniku g. Komacu, istotako za
mnogoštevilne ljubeznive dokaze sočutja, za izražena sožalja,
vsem darovalcem krasnega cvetja in slednjič cenj. občinstvu
za častno spremstvo na zadnji poti. — Bog povrni vsem!

Ljubljana, 7. marca 1914.

Žalujoci: Ida Kustrin ter rodbini Plischmann in Staré.

NARAVNOST IZ

SPI

TKALSKEGA KRAJA

morate kupovati platna, cefire, fino tka-
nino za srajce, kanafase za povlake, bri-
sače, robce itd. za svoje domače potrebe.

Pošiljatev za poskušnjo po povzetju:

23 m kanafasa za povlake REKORDIA	
78 cm širokega, z rudečimi ali	
modrimi progami, samo	K 10.60
23 m belo fine tkanine IRIS za srajce	„ 11.00
23 m RUMBURŠKE TKANINE	„ 11.50
18 m cefira za srajce PERMANENT za	
6 srajce, razdeljenega po 3 metre	„ 8.60
1 tucat belih damaških brisač št. 7,	
48x100 cm, samo	„ 6.00
50 m zavoj kras., stalnobarvn. ostankov	
3—15 m dolgih, platna, cefira, de-	
lena, kanafasa itd., samo	„ 25.00
boljša vrsta samo	„ 31.00

Pogorska krščanska tkalnica

„LINERIA“-SPI št. 27, Orliš. gore Češko.

Vzorci raznega blaga zastoj. — Kar ne ugaja
se menja, ali pa se vrne denar.

Zdraviliška restavracija

v procvitajočem zdra-
vilišču na Kranjskem se da v najem za sezono 1914 pod ugod-
nimi pogoji. Ponudbe pod
»Günstige Gelegenheit 5976« na RUDOLFA MOSSE, Dunaj I., Seilerstätte 2.

Razglas.

V torek dne 10. marca 1914 dopoldne ob pol 9. uri razprodal bom pod
roko vse svoje

zemljišče v Zgornji Šiški

to je hišo št. 36 z vrtom in gospodarskim poslopjem, nadalje krasne stavbene
prostore, njive, travnike in gozde, ležeče v davčni občini Zgornja in Spodnja
Šiška, Glince in Trnovo, in nadalje svoje stavbišče ob državni železnici v
Spodnji Šiški.

Zadnje omenjeno stavbišče se nahaja prav tik železničnega tira in je
jako pripravo za podjetnika, ki hoče izpeljati iz proge državne železnice že-
leznični tir na svoje zemljišče.

Posamezni reflektanti so uljudno vabljeni, da se zglase pri meni v
Zgornji Šiški št. 36 ali pa pri mojem zastopniku gospodu Dr. Josipu Furlanu,
odvetniku v Ljubljani, kjer dobe vsak čas natančna pojasnila in vsestranske
informacije.

S prodajo pričnem v torek dne 10. t. m. dopoldne ob pol 9. uri v Zgornji
Šiški št. 36, kjer naj se posamezni kupci snidejo.

V Ljubljani, dne 6. marca 1914.

Ivan Zakotnik

tesarski mojster in posestnik.

776

ŠTEFAN NAGY

Irgovina z železnino
Ljubljana.

priporoča svojo izbrano zalogo

brzoparilnikov za krmo, sesalk za
gnojnico, vodnih sesalk, kovanja za
stavbinsko stroko, orodja vseh vrst,
kopalnih banj, železnega pohištva,
vrtnih miz in stolov, štedilnikov,
kakor tudi vseh predmetov, spa-
dajočih v to stroko. Najnižje cene!

Najboljši nakup vsakovrstnih modernih in trpežnih

čevljev

je v zalogi lastne tovarne

PETER KOZINA & K^o. LJUBLJANA NA BREGU.

Cene za gospode K 14.—, 17.—, 20.—
 " " dame " 12.—, 15.—, 18.—
 " " dečke ^{36/39} " 10.—, 12.—
 " " otroke K 5.—, 6.—, 7.—, 8.—
 Garantirana kakovost po teh cenah. Cenejše vrste od kron 1'50 naprej.

710

Šivilja

720

Leopoldina Sternad

Ljubljana, Poljanska cesta 6

se priporoča cenjenim damam za napravo pomladanskih toalet. Točna, solidna postrežba.

Stanovanje

obstoječe iz dveh sob, predsobe, kuhinje, shrambe, sobe, angl. stranišča, pralnice, podstrešja, drvarnice in vrta, se takoj, do meseca velikega travna odda. — Rožna dolina cesta III, št. 262.

Srejsme se spretna

prodajalka

za špecerijo z daljšo prakso. Ponudbe na upravo lista pod »Spretna prodajalka 717«.

Odda se v podnajem takoj

mala soba

pripravna za kak mal društveni lokal. Poizve se pri »Obrtno kreditni zadrugi v Ljubljani«, Sodnijska ulica št. 9. 699

Hiša z vrtom

in pritliklinami se v Ljubljani ceno prodaja na mirnem in zračnem kraju, za penzioniste, posebno duhovnike, pripravna tudi za vsako obrt ali stanovanje. Kje pove upravništvo »Slovenca« pod št. 607.

Golšase da hitro odstraniti brez joda in medicinske sredstva, ki ga je izumil neki ozdravljene sam. Obrnite se zaupno na kemični laboratorij **PARACELUS STERNBERG, MORAVA** Vprašanjem naj se priloži dve znamki. 1731

Prodaja se

bencin-motor

za 6 konjskih sil po nizki ceni. Več pove: Anton Pogorelec, Struge, p. Videm-Dobropolje. 732

Vermuth-

vino najboljša kakovosti prodaja po najnižji ceni trdka: 180

Br. Novaković, vinska trgovina v Ljubljani.

Hiša na prodaj

Prodaja se nova, pritliklini hiša z vrtom in vodenjakom, ob glavni cesti na Črnučah. — Več se izve: Črnuče št. 67, p. Ježica.

Zavod šolski i sester v Mariboru

naznanja, da se tretji

trimesečni tečaj za kuho in gospodinjstvo

začne 15. aprila, ter vabi dekleta, ki žele v tej stroki izobrazbe, da se udeležijo pouka. Vse, kolikor jih je doslej bilo v šoli, so prav zadovoljne, ker so se v kratkem času veliko naučile. Pouk je v slovenskem in nemškem jeziku. — Natančna pojasnila podaja vodstvo zavoda v Mariboru. 686

Izpraznjena je služba

organista in cerkvenika

v Vel. Laščah. — Letna plača 1200 K. Stanarina 180 K. Pismene prošnje sprejema do 14. t. m. župni urad. 723

Ugodna priložnost dobro ohranjena

„Viktorija“ kočija

se ceno prodaja. — Ogleda se lahko vsaki čas na Dunajski cesti št. 50. 756

50 do 60

ribizlovih grmov

se prodaja: Kolodvorska ul. 11, pri vrtnarju. 753

Kot slovenski POTNIK

se sprejme pri neki veletrgovini proti stalni plači izurjen detalist v kolonijalnem blagu, ki je že tozadevno z vspehom posloval ter je zgovoren in se dobro razume na branžo. — Ponudbe pod »Lebens-Stellung« 722 na upravo lista. 752

krojaškega pomočnika

Plača po dogovoru. 775

Prodaja se zelo dobro vpeljana

komisijska trgovina

z dobrimi zastopstvi ali se sprejme kompanjon. Dopisli do 10. marca na upravništvo lista »790«. 779

1 pomočnika in 1 vajenca

za tesarsko obrt sprejme takoj Jernej Konič, tesarski mojster, Koroška Bela št. 44, Pošta Javornik, Gorenjsko. 779

Skladišče

na dvorišču se odda takoj. — Šelenburgova ulica 6, II. nadstropje. 781

Kupi se hiša

z manjšim posestvom ali s sadnim vrtom ali z vinogradom najraje kje na Spodnjem Štajerskem. Cena 2000 kron ali nekaj več. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 647.

Izobražena gospodična

vešča slovenskega in nemškega jezika išče službo v kakšni

trgovini

ali kaj primerne. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 757.

Spomladanske novosti so tukaj

Najmodernejši raglani, obleke za gospode in dečke v najnovjših fazonah, dospela je ogromna izbira pariških in berlinskih modelov za dame, v modernih barvah in krojih.

Velika partija damskih kostumov po 10 kron, kakršnih doslej še ni bilo dobiti. Ogledati si zamorete le v trgovini

angleško skladišče oblek O. Bernatovič angleško skladišče oblek

Župnik
Friderik Repolusk
 v St. Vidu pri Mislinjah (Štajersko) je bil edino in samo po uporabi tinkture za želodec lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani, Dunajska cesta, rešen želodčne bolezni, vsled katere je trpel že celih 19 let. — Steklenica 20 vin.

Naročila sprejema lekarna
G. PICCOLI, Ljubljana.
 677

Ivan Kacin, Ljubljana,
 Sv. Petra cesta 51.
 Prva slovenska izdelovalnica
HARMONIJEV
 po amer. sistemu, se priporoča preč. duhovščini, g. organistom, slav. pevskim in izobraževalnim društvom za izdelovanje novih harmonijev, uglašenje in popraviljanje starih po jako nizki ceni. Plačuje se tudi na obroke. Cenik gratis in franko.

Resna ženitna ponudba.
 Povrnivši se po dolgem času iz tujine v domovino želi gospod srednje starosti z 30.000 kron gotovine tem modernim potem znanja z krščansko, izobraženo gospico, ki bi imela dobro vpeljano trgovino ali kako boljšo obrt, oziroma tudi kapital. Tozadevne resne ponudbe sprejema upravništvo Slovenca pod »Domovina« 774 do 10. t. m. Diskretnost častna stvar.

2x2=5to ni bilo in ne bode! Resnica pa je, da mojeje žitni kavi, kar se okusa tiče, ni in ne bode enake. Ta izvrstna žitna kava stane pri meni 5 kg samo K 3'50 v lepi vrečki vsake poštnine prosto in vrhutega dobite zastoj še lepa koristna darila. — Natočite takoj a samo pri **KARLU TIŠLER, Schönfeld pri Bečovu (Češko).** 703

Odda se mirni stranki lepo

stanovanje

obstoječe iz treh sob, kuhinje in pritliklin v III. nadstropju za majev-termin. — Več se izve v Židovski ulici št. 1, I. n. 772

TRGOVINA
 papirnate oziroma mešane stroke, na dobrem mestu v Ljubljani, pripravna tudi za damo, se vsled družinskih razmer, pod ugodnimi plačilnimi pogoji takoj prodaja. Ponudbe na Anončno ekspedicio Hočevar v Ljubljani. 764

! SODE !dobro ovinjene, stare in nove, male in velike ima na prodaj **Ivan Buggenig**, sodarski mojster, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico št. 7.

Istotam se prodaja po ceni

dva konja za kočijo.

Varstveno zavarovano!
Par 10 K.
 50.000 parov komisnih čevljev
 primerani tudi za najtežja dela, ki so mi vsled zakasnele pošiljave ostali, prodajam in razpisujem za lastno ceno K 10.— par. Ti čevlji so iz najboljšega surovega usnja z močno, podkovanimi podplat, s podkovicami na petah in jermeniki. Čevlji so posebno priporočljivi za alpske očeje. Pri naročilu zadostuje mera v centimetri ali ševilka. Zamaša dovoljena. Razpošilja po povzetju krščanske razpošiljalnice čevljev **FRANC HUMANN, Dunaj II., Aloggasse 310 R.** Od c. kr. trgovskega sodišča protokoliрана trdka.

SAMOTOK

bel in rdeč, pravi grozdni sok. Posebno dobro vino za bolnike. M. Žerjav, Streljska ulica 32. Berta Sevar, Jakobski trg. 709

Za svojo trgovino z mešaním blagom sprejemem takoj

2 učenca

Ivan Jelačin, Ljubljana. — Ponudijo naj se telesno krepiki dečki in s primerno šolsko naobrazbo. 761

NUISOL

od Bergmann & Co., Tešin ob Labi je in ostane slejkoprej nedosežen v presenečenem barvanju las in brade. Dobi se v svetli, rujavi in črni barvi steklenica po kron 2'50 v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. 744

Išče se izprašan

strojnik-kurjač

k parni žagi. — Kje, pove uprava »Slovenca« pod št. 770. 770

Sprejme se takoj

ključavničarski pomočnik.

Ponudbe pod »Tovarna št. 773« na upravništvo tega lista. 773

Najcenejši nakup

otroških vozičkov

pri tvrdki J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terезije c. 13-18. Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. 767

Telefon 145. 679
Tovarna za kovinsko blago in zvonolivnica
J. HILZER & K^o., Dunajsko Novomesto,
 se priporoča za nabavo zvonov, molod, in harmon. zvonila vsake velikosti in glasu jamstvo za določeno in poln glas, najčistejšo vglasitev in najboljši material. Stojala za zvonove iz kovanega železa ali lesa. Lahko izvirajo najnižje cene. Ugodni plačilni pogoji, stari nerabni zvonovi se sprejmo v prelitje, ravnotako se izde ujejo. Z izena stojala najbolje konstruirane z dolgoletnim jamstvom. I. ročnici in prospekti vsak čis zaslonj in franko na razp. ligo, enako tudi priporočila kakor udi priznalna pisma.

Še nekaj o delu naših poslancev v kranjskem deželnem zboru.

Vodovod za Suho Krajino.

Poslanec Vehovec je predlagal, da se zgradi vodovod Suhe Krajine po-
speši. V okrajih Žužemberk in Trebnje,
kjer ni upanja na vodovod, naj se na-
pravi vodnjaki — kapnice s čistilni-
nikom ali se naj dajo podpore posa-
meznikom za take naprave.

Nedostatki pri c. kr. zalogi tobaka in kolekov v Žužemberku.

Poslanec dr. Zajec in tovariši so
interpelirali dež. predsednika zaradi
nedostatkov v prodajalni zaloge tobaka
v Žužemberku. — Žužemberk je slo-
venski okraj, a Slovenci ne morejo biti
postreženi, ker jih oseba, ki je v proda-
jalni, ne razume. To je škandal, ki se
mora odpraviti!

Samostalni predlog posl. Vehovca
in tovarišev za revizijo zemljiškega ka-
tasta. Vaščani Bodgenjave imajo paš-
nike, kateri so bili o priliki cenitve ze-
mljišč uvrščeni v drugi kulturni razred,
vsled česar morajo neprimerno visok
zemljiški davek plačevati. Tu bi se mo-
rala izvršiti revidacija cenitve, katere je
pa le o priliki periodične revizije ze-
mljiškega katastra mogoča. Vsled tega
in ker je mnogo enakih slučajev na
Kranjskem, predlagamo: Deželni zbor
skleni: Visoka c. kr. vlada se pozivlja
potrebno ukreniti, da se revizija zemlj.
katastra v zmislu § 41. zakona z dne
24/5 69 dr. zak. št. 88 čim prej upelje,
ker je rok že leta 1910. potekel.

Za zgradbo vodovoda Ajbelj — Banja- loka

so vložili poslanci Škulj, Lovšin in to-
variši naslednji samostojni predlog:

Vasj Ajbelj, Briga, Puc, Banjaloka,
Nova sela nimajo nobene stalne vode,
le s kapnico se ustrezno potrebam pre-
bivalstva in živine; slednje pa že v mali
suhi in zimi primanjkuje ljudem in ži-
vini. V bližini Ajbelja pa je močan stu-
denec, iz katerega bi se lahko izpeljal
vodovod, ki bi v polni meri zadostoval
potrebam omenjenih vasi. Predlagamo:
Visoki deželni zbor skleni: Deželnemu
odboru se naroča, naj vse potrebno
ukrene, da se čimprej zgradi potreb-
ni vodovod Ajbelj — Banjaloka.

Prošnjo za ekspozituro c. kr. okr. gla- varstva v Višnjigori

so v imenu mesta Višnjagora in sosed-
nih občin tega okraja vložili poslanci
Povše, dr. Zajec, Vehovec. Slednji so
bili v tej stvari tudi pri ekselenciji g.
deželnemu predsedniku, ki je obljubil
to zadevo podpirati. Državni poslanec
g. Povše je pa obljubil pri ministrstvu
vse potrebno storiti, da se tej prošnji
ugodi.

Za podaljšanje vračil brezobrestnih po- sojil revnim vinogradnikom

so vložili samostalni predlog poslanci
Mihelčič in tovariši:

Ker so vinogradniki na Dolenjskem
in Belokranjskem že par let po mrazu
in toliki tako prizadeti, da nekateri niti
za lastno uporabo ne pridelajo vina,
predlagajo podpisani:

Visoki deželni zbor skleni: Deželni
odbor se pooblašča, da revnim vino-
gradnikom vračanje brezobrestnega
posojila za dobo dveh let ustavi, ozir.
podaljša.

Za nujno ustanovitev postaje žlebič.

Poslanci Škulj, Lovšin, Jaklič in tova-
riši interpelirajo: Že dvajset let prosijo ob-
čine Sodražica, Sušje, Gora, Loški potok,
Draga i. dr. za nujno ustanovitev postaje
žlebič. Leto za letom so se vršili komisio-
nelni ogledi in obravnave, a do danes se
ničesar ni ukrenilo. Zavlačevanje te akcije
pa zlasti občini Sodražica in Sušje v go-
spodarskem oziru veliko škoduje, pred-
vsem trgovini z lesom in lesenimi izdelki,
kakor tudi ostalemu osebnemu in blagov-
nemu prometu. Vprašamo:

1. Ali je g. deželnemu glavarju znano,
v kakem stanju je ta akcija?

2. Ali hoče visoki deželni odbor vse
potrebno ukreniti, da se kar najhitreje reši
omenjeno vprašanje.

Gospod deželni glavar je odgovoril na
to vprašanje sledeče: Interveniral sem
osebno pri železniškem ministrstvu, ki mi
je obljubilo urgirati nujno rešitev tega vpra-
šanja in kar najhitreje ustanoviti postajo
žlebič.

Za cesto Grosuplje — Št. Jurje — Lipljenje in Slivnica.

Samostalni predlog poslanca Dimnika
in tovarišev, da bi se zgradila nova deželna
cesta druge vrste do železniške postaje
Grosuplje za občine Št. Jurje, Lipljene in
Slivnica v ljubljanski okolici. Imenovane
občine bi imele po novi zaprošeni cesti do
železniške postaje Grosuplje samo kakih
800 m ceste, po dosedanjih pa je 2400 m da-
ljeve. Ker imajo omenjene občine dovolj
prevažanja raznih poljskih in gozdnih pri-
delkov na železniško postajo Grosuplje,
predlagamo: Visoki deželni zbor skleni:
Deželnemu odboru se naroča, da izvrši ne-

udoma vse priprave za zgradbo železni-
ške ceste do železniške postaje Grosuplje
za občine Št. Jurje, Lipljene in Slivnica v
ljubljski okolici.

Za električno cestno železnico iz Škofje Loke do Železnikov.

Poslanci Demšar, Jarc in Zabret so
vložili samostalni predlog glede zidave
električne železnice od Škofje Loke do že-
leznikov.

Za Belokrajino.

Poslanec Mihelčič je vložil prošnjo ob-
čine Kot za napravo vodovoda in prošnjo
občine Črmošnjice za preložišev ceste Ver-
čice — Kuntmatel.

Za cesto iz selške doline do Podnarta.

Poslanci Demšar, Zabret in tovariši in-
terpelirajo ekselencijo deželnega predse-
dnika: Pred petimi leti se je trasirala cesta,
ki bi vezala savsko dolino s selško dolino
od Podnarta do Selc. Ta cesta ima strate-
gično in gospodarsko važnost. Podpisani
vprašajo njegovo ekselencijo, v kakem šta-
diju se nahaja zadeva te ceste?

Za železnico Kamnik — Motnik.

Samostalni predlog dr. Gregoriča in
tovarišev v zadevi železniške proge Kam-
nik — Motnik. Visoki deželni zbor skleni:
Deželni zbor pozdravlja vsako vladno že-
lezniško predlogo na Kranjskem. S tem pa,
da je c. kr. vlada predložila v vladni pred-
logi o lokalnih železnicah progo Domžale —
Blaževica, ni odpravljen soglasni sklep de-
želnega zbora kranjskega o nučnem pred-
logu poslanca Iv. Lavrenčiča z dne 23. ja-
nuarja 1910, da se zgradi proga Kamnik —
Motnik, in se vsled tega c. kr. vlada pozivlja,
da osigura to progo Kamnik — Motnik,
ki je že trasirana, v programu zgradb lo-
kalnih železnic na Kranjskem na državne
stroške čimprej izvrši.

Glede pres'rogega postopanja nasproti go-
stilničarjem radi razkuževanja hlevov
odgovori gospod deželni predsednik na to-
zadevno interpelacijo posl. Zurca, Mihel-
čiča in Jarca sledeče:

Leta 1913, se je v več okrajih po-
javila smrkvost pri konjih. Pobiti so mo-
rali na Kranjskem 22 smrkavih konj. Radi
tega je deželna vlada ukazala, da se po-
sežno pozornost obrača na gostilniške hle-
ve, kamor prihajajo tuji konji. Zadnji slu-
čaj smrkvosti se je pojavil meseca okto-
bra. Radi tega se predpisi radi razkuževa-
nja še ne morejo razveljaviti. Pripomni pa,
da ni vsakokrat potreba razkužiti in očis-
titi vseh delov hleva, kakor sten, vrat itd.,
ampak da se očistijo in razkužijo le sto-
jišča, jaslji, gare in druge naprave za krm-
ljenje in napajanje konj, katere so bile vsa-
kokrat v rabi.

O milostnem odpisu davščine od pri- rastka na vrednost nepremičnin.

Poslanec dr. Krek poroča o poro-
čilu deželnega odbora o milostnem od-
pisu davščine od prirastka na vrednosti
nepremičnin v potrebnih ozira vrednih
slučajih. Finančni odsek predlaga: 1. De-
želni zbor se pooblašča, da sme v iz-
rednih slučajih po zaslišanju dotičnega
občinskega odbora, ako isti na njega
pripadajočo davščino na prirastek od-
piše in odpis iste tudi deželnemu od-
boru priporoča, izjemoma popolnoma
ali deloma odpisati dotično predpisano
davščino od prirastka na vrednosti
glede onega dela, ki spada od te davšči-
ne na deželo. 2. Deželni odbor se po-
oblašča, da sme na izrečno prošnjo pro-
dajalca davščino od prirastka odpus-
titi, če ta verodostojno dokaže, da je bil
zaradi na posestvo že poprej vknji-
ženih dolgov prisiljen k prodaji ter da
je dobljeno kupnino tudi v resnici po-
rabil v poravnanje označenih dolgov. 3. De-
želnemu odboru se naroča, da predloži
dogovorivši se s c. kr. deželno vlad-
jo primerno novelo k zakonu o dav-
ščini na prirastek vrednosti nepremič-
nin, s katero naj se omili po doseda-
nji izkušnji pretrde določbe o izmeri te
davščine, zlasti glede na ekonomske
razmere kmečkega prebivalstva, in se
strožje pritegnejo špekulantski razko-
sevalci zemljišč. — Sprejeto.

SUKNA in modno blago za gos-
pode in gospo žabe za-
sebniki najbolje iz prvo-
vratne izvorne hiše

= Prokop Skorkovský & sin =
ŠAMPOLLEC (Češko)

Velika izbira. — Vzorci na zahtevo franco-
Novoletno vzorci se že razpošiljajo. 344

Ovratnike za prečastito
duhovščino
priporoča **Josipina Podkrajšek**
Ljubljana, čevljarska ulica št. 2
— Naročila po pošti se izvrše točno. — 1537

Zobna krema
KALODONT
Ustna voda

KNJIZEVNOST.

Priporočamo naslednje ravno kar iz-
izšle priporočljive knjige:

Fastenpredigten über die Ereignisse
auf dem Ölberge, von P. Gerard Diessel.
Cena K — 96.

Eberle, Die kirchlichen Leidensoffizien
der Fastenzeit. Fastenpredigten. Cena
K 1.20.

Zottl, Die sieben Worte Christi am
Kreuz. Nebst einer Predigt auf den hl.
Karfreitag. Fastenpredigten. Cena K 1.44.

Bussar, Zehn Minuten Predigten auf
jeden Sonntag des Jahres. Predige prak-
tisch, predige populär, predige kurz! K
3.36.

Predigten des Hochwst. Herrn Dr. Au-
gustin Egger, Bischof von St. Gallen. II.
Band. Cena K 5.28.

Udeis, Der Kampf um Gott. Sämt-
liche Vernunftbeweise für und Einwürfe
gegen das Dasein Gottes, populär apolo-
getisch dargelegt. Cena K 2.60.

Klug, Die ewigen Wege. Gedanken über
das zweite Hauptstück des Katechismus.
Cena K 2.16.

Mohr, Die Seele im Hergottswinkel.
Sonntagsbüchlein für schlichte Leute. Ce-
na K 2.40.

KATOL. BUKVARNI V LJUBLJANI.

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

najboljša dijetična in osvežujoča pijača

preizkušena pri žledčnih in črevesnih ka-
tarh, obistnih in mehurnih boleznih, katero
priporočajo najveljavnejši zdravniki kot bistveno

podpiralno sredstvo

pri karlovovarijskem in drugih kopelišk h zdrav-
ljenih in kot poznejše zdravilo po kopeljih
24 38 in trajno porabo. I (VI).

Izvirnik: **Giesshübl Sauerbrunn**,
železniška postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih

Prospekti zastoni in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami
in vinom.

Zaloge pri Mihael Kastner-u, Peter Lass-
niku in Andrej Šarabonu, Ljubljana. 11

Namesto K 106 — za K 56 —

dobavljam franko na vsako po-
stajo za reklamo nove vrste
šivalne stroje „Singer“
ki se gonijo z nogo z eleg. oma-
rico in 10 letno garancijo. Od-
pošljem ko dobim 15 K zadatja,
ostanek po povzetju. Vse vrste šivalnih stro-
jev „Ringschiff“, „Central-Bobbin“ za hišno
porabo in za rokodelce po en gros cenah.

A. Weissberg, Dunaj II.

2306 Untere Donaustrasse 23/S.

Dopisuje hrvaško. Ceniki gratis in franko.

500 kron!

Vam plačam, ako Vam
moj uničevalec „RIA-
MAZILLO“ ne odpravi
Vaših kurjih oces bra-
davic in trde kože v treh
dneh brez bolečin. Cena
lončku z jamstvenim
pismom K 1 —, 3 lončki
K 2-50. Na stotine po-
ljalnih in priznalnih pisem. 3642

Kemeny, Kaschau (Kassa) I.
Poštni predal 12/160, Ogrsko.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠKA.

LJUBLJANA - KOMENSKA ULICA 4
BEP. ZDRAVNIK PR. MARJ. DR. FR. DERGANC

Resna ženitna ponudba.

Svoje družinske razmere želi spremeniti iz-
obražen, mlad in dobronamerni trgovec in velepo-
srednik v prijaznem kraju. Cesto so nedolžne,
lepe in priproste rožice skrite. Le radi pomani-
kanja časa se obračam tem potom do istih ali
njih svojcev za pravi naslov. Gospica brezhibne
minulosti iz spoštovane družine, ki ima veselje
do trgovine in 20 do 40 tisoč, ima prednost.
Resne in prav zaupne ponudbe s sliko prosim
pod šifro „Srce in razum 700“ na upravo
„Slovenca“ do 10. marca. Stroga tajnost za-
jamčena. 700

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in
:: snaženje oblek. :: 589
Apretura sukna.

Jos. Reich

Poljanski nasip — Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Selenburgova ulica št. 3.
:: Postrežba točna. Solidne cene. ::

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Seydlin
Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Orožje in kolesa
na obroke. Posamni
deli najceneje.
Ilustrovani ceniki
zastonj.

F. Dušek, tovarna orožja, koles in šivalnih
strojev Opočno ob dr. žel. 2124, Češko. 3347

Nadležne kocine
na obrazu in na rokah odstranjuje v
petih minutah
odstranjevalec kocin

dr. H. Rixa
zajamč. neškodljiv, gotov uspeh. Skatija za K 4 — za-
dostuje. Razpošilja na vse strani

K. S. dr. A. Rix, Laboratorij Dunaj IX, Berggasse 17 H.
Zaloge v Ljubljani: Lekarna „pri zlatem Jelenu“, par-
tumerija A. Kanič in drožerija „Adrija“.

Kantina Corazza
Levade (Istra) 601

VINO
belo, črno in šiljer lastnega pridelka se pošilja
po jako ugodni ceni. Za pristnost se jamči.

Od danes naprej vedno sveže
PIVO
1/2 litra po 20 vin. steklenica, 1/2 litra čez ulico ravno
tako 20 vin. priporoča
ANTON MAVER
hotel „Vega“, Spod. šiška 26.
Na razpolago so tudi vedno **dobra vina**
po nizki ceni. 727

Sanatorij Elizabetišče
za notranje, kirurške in ženske bolezni (bol. po-
strežba sester križark).
Prosta izbira zdravnikov. — Cene zmerne. V
sanatoriju moderno kopališče z vsemi zdravilnim
pripomočki.

Poljanska c. 16. Telefon št. 141

Za krošnjarje, tržne prodajalce, razprodajalce in za vsako go-
spodinjstvo razpošiljam pri stiskanju lahno poškodovano

toaletno milo vsakomur **5 kg za 6-50 K**

(50—52 kosov), dišeče po vrtnicah, mandljinah, vijolicah, glaze-
rinu, zeliščih, mošusu, lilijinem mleku itd. — Najtinejši par-
fumi v steklenicah po 2 K. Razpošilja po povzetju največja
izvozna trdnica za toaletno milo **FRANC HUMANN**,
Dunaj II., Altesgasse 3/51. 665

Prodajalko
v trgovino z mešanim blagom
sprejme **Fran Urbančič, trgovec v**
Knežaku. — Prednost imajo veščje
nekolico italijanskega jezika. 738

Lepa hiša
z hlevom, malim gospodarskim poslopjem in
vrtom, stoječa ob državni cesti blizu Ljub-
ljane se proda. Potrebni kapital 5000 K. Naslov
pri upravi tega lista pod št. 715.

Brzjavni naslov: BAJEC, LJUBLJANA.

ANT. BAJEC

558 (1) umetni in trgovski vrtnar.

Cvetlični salon

LJUBLJANA, Pod Trančo št. 2.

Velika zaloga **suhih vencev**

Izdelovanje šopkov, vencev, trakov : z napisi i. t. d. — Zunanja naročila točno :

Vrtnarija je na Tržaški cesti 34.

Obrtno-oblast. preizkušev. komisija za pomočnike v Ljubljani.

V tekočem letu se bodo, v smislu § 104 b obrtnega reda, vršile

preizkušnje za pomočnike

dne 20. aprila, 15. junija, 12. oktobra in 14. decembra.

Pred to komisijo se pripustijo vajenci, oziroma pomagači, ki so se izučili v tovarniškem podjetju ali pa pri mojstru, kateri ni član kake zadruge, pri kateri obstoja združna izprševalna komisija. Lastnoročno pisane, neokolevane prošnje za prepustitev k preizkušnji je treba opremiti z učenim izpričevalom in izpričevali obrtne nadaljevalne šole, ako je prosilec tako šolo obiskoval.

V Ljubljani, dne 23. februarja 1914.

Predsednik komisije:
Ing. J. Foerster.

P. n.

Telefon št. 125.

Usojamo si vljudno naznaniti, da smo s 1. marcem t. l.

prezeli glavno zastopstvo**šentjanskega in mirnskega premoga**

Cena šentjanskemu premogu pri manjših odjemih je:

kosovnik 100 kg K 2.60, orehovec K 100 kg 2.40.

Cena mirnskega premogu pri manjših odjemih je:

kosovnik 100 kg K 2.20, orehovec 100 kg K 2.—

dostavljeno v hišo. Večji odjemalci popust. Naročila sprejema glavna zaloga in pa podružnica tordke Jelačin.

Za obila naročila se priporočata

728

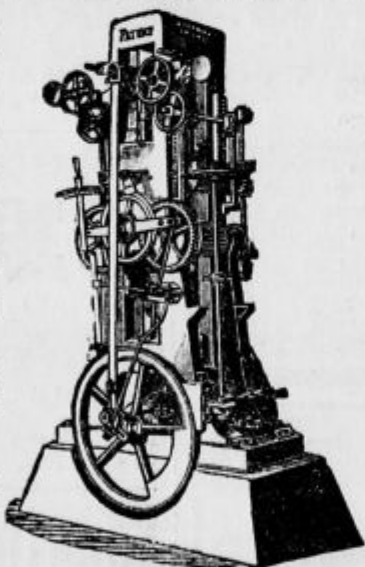
Richter & Ko., zaloga Trnavska ulica št. 25.

Polno-jarmeniki za žage in stroji za obdelovanje lesa vseh vrst, posebno patentovani brzo-jarmenik, jarmenik - cepilnik, oencijan. jarmenik, enostavni in dvojni.

Stroji za mizarje, koljarje, strugarje, sodarje, tesarje itd.

Vsakovrstni stroji za izdelovanje pohištva iz upognjenega lesa.

Stroji za lupljenje lesa. Stroji za izdelovanje lesne volne.

Vodne turbine največ porabnih stopinj.

Precizijski regulatorji. Patent priglasi.

Stroji za izdelovanje cement. sodov. Moderne transmisije.

Prevzema popolno opremo tovarn za celokupno lesno industrijo.

Najboljša priporočila mnogo velikih in manjših obratov v tu- in inozemlju.

Tačasno v delu: turbinska naprava za proo kranj. dež. elektrarno. 2 turbine po 1600 konj. sil.

Tovarna za stroje G. TONNIES, Ljubljana. R.

Dunajska cesta št. 35. — Ustanovljeno 1847.

Najceneje

novi gibljive brzoparilnike**vse vrste slamoreznice in vse druge poljedelske stroje**

ter

železnino

ponujata

Karol Kavšeka nasl.**Schneider & Verovšek**

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

Ljubljana

Dunajska cesta 16

Ljubljana

Ne zamudite zahtevati cenik!

Ne zamudite zahtevati cenik!

Najhitrejša in najsigurnejša vožnja v

Ameriko

je z ekspresnimi

cesarskimi brzoparniki: »Kaiser Wilhelm d. II.«, »Kaiser Wilhelm d. Gr.«, »Kronprinz Friedrich Wilhelm«, »George Washington«, »Columbus« itd. Vožnja 5—6 dni.

Posebno opozarjam na novo vpeljane kajute (kabine) III. razreda. V teh je prostora za 2, 4 do 6 oseb; opremljene so čim najudobneje. Potniki dobivajo v posebnih jedilnih dvoranah ob pogrnjenih mizah izborna hrana. Na razpolago imajo poleg družabnih in kadilnih salonov tudi posebni šetalni krov, kopelji itd. Na krovu jim igra vsak drugi dan godba. — Odhod potnikov iz Ljubljane vsak torek in četrtek.

Potnik, ki kupi pri meni vozni list, dobi v pristanišču brezplačno hrano in stanovanje! — Edino veljavno vozno listke za te parnike, kakor tudi za vse proge amer. železnice pri

Ed. Tavčar-ju v Ljubljani Kolodvorska ul. 35 (nasproti občinski goštilni »Pri Starem Tišlerju«) — Izdaja vozni listov tudi za proge: Baltimore, Filadelfija, Galveston, Kanada, Avstralija. Zabavna potovanja v Italijo, Egipt, na severni tečajid.

Izboljšajte promet

v svoji gostilni z izvrstnim cenanim

— **plzenskim pivom** —

iz Češke delniške pivovarne v Českih Budejovicah. Največja čisto slovanska pivovarna. Zaloga v Ljubljani: V. H. ROHRMANN. Zaloge v Zagrebu, Trstu, Pulju, Zadru i. t. d.

Okusite

tisto pivo v slovanskem Grandhotelu »Balkan« Trst, via della Caserma in v slovanskem hotelu Lacroma na Gradu.

3453

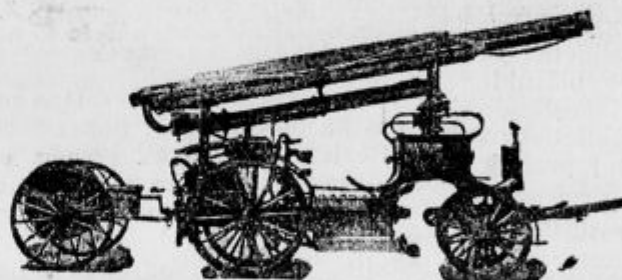
Bencinmotorne turbinske brizgalnice »Marka Linc«

na kontingentu od nas prvi izumljeni izdelek. — Patent v vseh državah. — Moderni izdelek. — Lahka težina. — V treh velikostih.

Pet različnih izdelnih načinov za vse krajevne razmere.

Konrad Rosenbauer & Kneitschel, Linc ob Donavi.

Dalje tvrdka Konrad ROSENBAUER priporoča svoje najboljše izdelke dvo- in štirikolesnih vozniških brizgalnic. Patentirano »Koebe«-brizgalnico - snemalko, katero eden gasilec naloži in razloži (izključljivi patent tvrdke). Dalje vse ostale gasilske predmete, opreme in rekvizite. Lestve, vozičke za cevi in mostovo, izvrstne nepremokljive cevi. Vse vrste znamenj, čepice, čelade, krasne sekirice in elegantne pasove najnovejših izdelkov. Priporočilne liste posedujemo od vseh strani. Do sedaj nad 45 bencinmotornih brizgalnic v delu in prometu. Sigurno delovanje brez vsake posebne izkušnje. Vozne brizgalnice najboljše vrste, lahke za vožnjo in delo. Pohvalna in zahvalna pisma na razpolago. — Plačilni pogoji po dogovoru na odprte račune; menic in dolžnih pisem ne zahtevamo. Obračajte se za nasvete in naročila samo na Vašega rojaka in domačina, kateri zastopa vrlo solidno, reelno, kulantno in v vsakem oziru postrežljivo tvrdko. — Priporočam se vsem znancem in prijateljem večletni strokovnjak in zastopnik

Fran Samsa

Zagreb

Gunduličeva ulica št. 21.

3422

A. Hauptmann-a nasledniki**A. ZANKL sinovi**

Ljubljana.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev

priporoča:

Oljate barve

Suhe barve

Emajlne barve

Fasadne barve

M. ijin trg št. 1.

priporoča:

vse vrste: firnežev, čopičev, lakov

Mavec (Gips)

Olje za pode in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastonj!

213

Ceniki zastonj!

Po svetu.

25. mednarodni evharistični kongres v Lurdu. Predsednik stalnega odbora za mednarodne evharistične kongrese, namurski škof Heylen, in predsednik krajevnega pripravljalnega odbora v Lurdu, tarbsko-lurdski škof Schöpfer, — sta v lepem pismu povabila k letošnjemu kongresu vse škofove katoliške svetle. Tajništvo stalnega in krajevnega pripravljalnega odbora sta pa razposlali potrebna navodila in pojasnila vsem škofijskim delegatom. Glasom tega dopisa bodo vstopnice za kongres izdajali udeležencem edino-le škofijski delegati. Vstopnice bodo dvojne: ene po 5 frankov, ki bodo upravičevale za dostop k vsem sejam in priredbam kongresa, druge po 10 fr., ki zagotove vrhu navedenega tudi prejem tiskane poročila o kongresu. Kar se tiče stanovanj, je krajevni odbor po dolgih posvetovanjih sklenil, da prepusti skrb za stanovanja udeležencem samim. Ob enem je izrekel upanje, da lurdski in okoliški hotelirji kongresistov ne bodo odirali. V zadnji seji krajevnega odbora je poročal grof Štefan Beauchamp, da vsled ministrske odredbe, ki je izšla začasa viničarskih nemirov v južni Franciji, glasom katere francoske železnice ne smejo ne za politične ne za verske kongrese izdajati znižanih vozniških listov, — odboru ni bilo mogoče doseči 50—65% znižanja vozniških cen, kakor se je doslej dovoljevalo romarskim vlakom. Vendar se je po dolgem prizadevanju posrečilo doseči 20—40% znižanje. — Za čas od 25. marca do 13. oktobra letos je že doslej naznanjenih v Lurdu 65 posebnih romarskih vlakov. Za časa kongresa, to je od 22. do 26. julija romarski vlaki — vsled odredbe francoskih železniških družb — ne bodo vozili.

Občinsko gospodarstvo socialnih demokratov. Občinska uprava mesta Offenbach ob Meni je v socialnodemokratskih rokah. Že večkrat so prišle v javnost pritožbe, češ, da je mestna uprava silno draga, mnogo dražja n. pr. nego mogunška. Dne 5. m. m. je pa v Offenbachem občinskem svetu ostro nastopil proti občinskemu gospodarstvu soc. demokratični obč. svetnik odvetnik Katz. Zahteval je zlasti, da se sestavi in po posameznih uradih uredi seznam uradniških mest; rekel je, da je tačas v mestnem zavarovalnem uradu nastavljenih 11 uradnikov, dela je pa komaj za 4 uradnike. Neki višji magistratni tajnik, ki ima 5000 mark letne plače, nima drugega dela nego sprejemati naznanila o psih. Ker so sodrug v sledeči debati Katzova izvajanja pohajali, je le-ta izjavil, da je pripravljen podati nadaljne podatke o slabih straneh občinske uprave, zlasti z ozirom na trditve, da občina vzdržuje preveč uradnikov. Svoje želje je že večkrat predložil v odsekih, a vedno so bile prezrte. Odsekovi poročevalci sami svojih aktov ne poznajo in prihajajo nepoučeni k sejami. »Meni cela reč nič več ne ugaja in odločno odklanjam vsako odgovornost, ako bodo zastopniki občinske uprave še dalje na ta način vršili svojo nalogo,« tako je končal sodrug Katz. Taka je tedaj občinska praksa soc. demokratov, ki imajo drugače toliko kritizirati in svetovati avtomatnim upravam, ki niso v njihovih rokah.

Jubilej šivalnega stroja. Prvi poskus za mehnično šivanje segajo v zadnje desetletje 18. stoletja. L. 1790. je Th. Saint dobil angleški patent za stroj za šivanje podplatov. Prvi, ki je uvedel dve niti in se poslužil tkalskega načina je bil Dunajčan Jožef Madersperger; on je že tudi uporabil šivanko z ušesom na konici. Njegov stroj je bil določen za šivanje vatiranih odevi, toda bil je še tako nepopoln, da ni imel uspeha. Šele B. Thimonnierju se je leta 1830. posrečilo sestaviti poraben stroj, ki je delal verižni vbod. Napravili so 80 strojev za izdelovanje vojaške obleke. Pravilno je pa rešil vprašanje strojnega šivanja šele Howe; vendar je pa tudi njegov stroj bil še pomanjkljiv, ker mu je manjkalo naprave za pomikanje blaga. To pomanjkljivost je leta 1852. odpravil Wilson, ki je v svojem stroju uvedel tudi to napravo. Nato se je šivalni stroj neprestano hitro izpopolnjeval in se širil med prebivalstvom; že leta 1859. je bilo v severoameriških Združenih državah v rabi 104.000 šivalnih strojev. V Nemčiji si je na tem polju pridobil veliko zaslug Singer leta 1859. Korak za korakom se je izpopolnjeval šivalni stroj in se neprestano širil ter izpodrival ročno šivanje; saj najspretnjša šivilja 50 vbovov, na stroju pa 500 do 600 in celo 1000. Ako šivalni stroj goni motorna moč, napravi v eni minuti 3000—4000 vbovov.

„Slov. Straža“ potrebuje pomoči!

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

raznih uradov in najslovičnejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj I., Falkestrasse 1.

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v

specialni trgovini

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10

Solidna postrežba!

Velika izbira:

Naznanilo.

Županstvo Jesenice na Gorenjskem naznanja vsem sejmarjem, da se od sedaj naprej ne bodo več vršili sejmi na Jesenicah na praznik ali nedeljo, temveč vedno en dan po prazniku ali nedelji.

Na praznik sv. Jožefa, Sv. Petra in Pavla in na binkoštni ponedeljek se bodo od sedaj naprej vršili ti sejmi vedno prihodnji dan.

Županstvo Jesenice,

dne 3. marca 1914.

737

!Mnogo denarja prihranijo kolesarji!

10% popusta

dam na nizke cene mojega cenika, ako naročite pri meni svoje potrebščine koles, pnevmatike in pritlikin pred 15. aprilom. Naročite torej takoj, kar rabite za svoje kolo! Pošljite takoj vse v popravilo, emajliranje in poniklanje. Zahvalite veliki cenik 1914 zastoj in franko!

Največja in najstarejša razpošiljalnica za kolesa in šivalne stroje.

A. Weissberg,

tovarniška zaloga, Dunaj II. Untere Donaustrasse 23/S. — Dopisuje se slovensko.

Specialiteta K 20.—

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti

Naprodaj samo pri

JULIJI ŠTOR, Ljubljana

Prešernova ulica šte. 5.

Goiserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke.

Cena: 12.50

2038 (52)

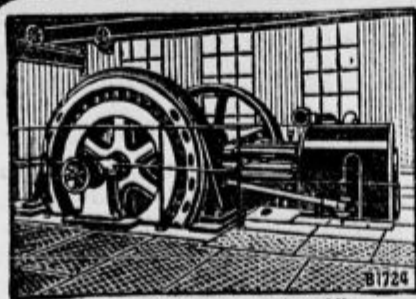
Cena: 16.50

Anton Stacul, Ljubljana

priporoča najboljše izvrstni

šampanjec Kleinoscheg-Derby

cuvée réservée.

LANZOVE vročeparne Lokomobile z naravnost vezano Dynamo.

Letna produkcija čes 2000 Lokomobil.

HEINRICH

Naslov za brojavke: LANZFILIALE DUNAJ.

LANZ

MANNHEIM

Pisarna: DUNAJ VIII. Laudongasse 9. Telefon 18881 b.

Vročeparne-Lokomobile

z zaklopnim krmilom „Sistem Lentz“

Jednostavna postrežba.

zmožnost do 1000 PS.

Največji prihranek.

Obisk inženirja in ponudbe brezplačno.

CYCLES
KINTA
K.C.L.

so splošno priljubljeni ker so nedosežni v teku in trpežnosti.

Blagovolite si jih ogledati ali zahtevajte cenik.

Karel Čamernik & Ko.

špecialna trgovina s kolesi, avtomobili, motorji in posameznimi deli.

Mehanična delavnica in garaža

Ljubljana

Dunajska cesta št. 9-12.

Najboljše ovske salame,

fino, sočno šunko (gnjat), kranjske klobase, prekajeno meso, slanino s papriko, najboljši pristni emendolski sir ter sladko čajno surovo maslo priporoča tvrdka J. BUZZOLINI, Ljubljana. Stritarjeva ulica.

Vsakdanje pošiljatve od najmanjše do največje množine po najnižji ceni. 2587

Kava se poceni!

Najfinejša Soja-Perl-bobova kava, lepo žgana, zelo dobra in izdatna. Nikaka žitna ali sladna kava. Razpošilja se v vse kraje Avstro-Ogrske. Zavitek netto 4 1/2 kg

le K 4.80 franko.

Najcenejše in najboljše kavi podobno blago. Naroča se pri: žgálnica za kavo „Santosa“, Kraljevi Vinohrady, 1573, 498 pri Pragi.

Najboljši češki nakupni vir!

S. Benisch

Ceno posteljno perje.

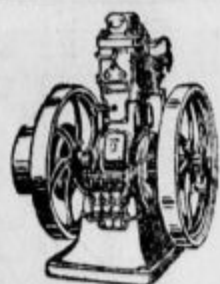
1 kg sivoga, dobrega, puljenega 2 K; 1 kg boljšega 2 K 40 v; prima polbelega 2 K 80 v; belega 4 K; belega puhastega 5 K 10 v; 1 kg velerinega snežnobelega, puljenega, 6 K 40 v; 8 K; puha sivoga 6 K; 7 K; belega, finega 10; najtinejši sprni puh 12 K.

Naročila od 5 kg naprej franko. 2032

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, ena pernica 150 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglatnicama, 80 cm dolgi, 60 cm široki, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K; 12 K; 14 K; 16 K; zglatnice 3 K; 3 K 50 v; 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm šir, 12 K; 14 K 70 v; 17 K 80 v; 21 K; zglatnica 90 cm dolga, 70 cm šir, 4 K 50 v; 5 K 30 v; 5 K 70 v; spodnja pernica iz močnega, črtastega gračla, 180 cm dolga, 116 cm šir, 12 K 80 v, 14 K 80 v. Razpošilja se po povzetju, od 1. K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajočo se vrne denar. Natančni cen. gratis in franko.

S. BENISCH, DESENICE št. 813 (Češko).

Pisarna za urejevanje splošnih gospodarskih zadev J. ROZMAN v Kranju.

Posl. stroka: Tehnične zadeve.

Proizvodi najsolidnejših tovarov.

Motorji na bencin, bencol, surovo olje itd. Dieselmotorji, lokomobilji za industrijo in poljedelstvo itd.

Poljedelski stroji, mlatilnice, stiskalnice za slamo in seno, vitelji plugi, brane, kosilni stroji, posnemalniki itd.

Elektrotehnični motorji in aparati, zlasti elektromotorji, dinamo-stroji, svetilke vseh vrst, ventilatorji, zdravniški aparati itd.

Stroji za obdelavo lesa, zlasti za mizarje, kolarje, strugarje, sodarje, kot: trakaste in krožne žage, skobelni, stružni in vrtni stroji, univ. mizarški stroji itd.

Stroji za kovinarstvo, stružniki, vrtniki, Shaping-stroji itd.

Stroji za opekars'vo, za izdelov. cementne in glinaste opeke, modeli, vozovi, tračnice itd.

Stroji za mline, kompl. razbiralni, čistilni in valjalni stroji, sita, elevatorji itd.

Stroji za pivovarne, usnjarne, milarne, mlekarne, tiskarne, knjigoveznice, kartonažno in tekstilno industrijo itd.

Armature za električne, parne in vodovodne naprave, sesalke, transmisije itd.

Tovarniške cene. — Proračuni in nasveti brezplačno. — Strogo stvarno poslovanje. — Na zahtevo se dovolijo plačila v obrokih.

Ustanovljeno 1. 1893.

Ustanovljeno 1. 1893.

Vzajemno podporno društvo

v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema in obrestuje hranilne vloge po

5%

Rentni davek plačuje iz svojega. Zunanjim vlagateljem so za pošiljanje denarja na razpolago brezplačno položnice poštne hranilnice.

Društveno lastno premoženje znaša čez 600.000 K. Deležnikov je bilo koncem leta 1912 2906 z 18167 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 7.085.130 K.

Načelstvo:

Predsednik: Andrej Kalan, prelat in stolni kanonik v Ljubljani.

I. podpredsednik:

Ivan Sušnik, stolni kanonik v Ljubljani.

II. podpredsednik:

Karol Pollak ml., tovarnar v Ljubljani.

Člani: Dr. Ferdo Čekal, stolni kanonik v Ljubljani; dr. Jože Gruden, stolni kanonik v Ljubljani; Anton Koblar, dekan v Kranju; dr. Fran Papež, odvetnik v Ljubljani. Ivan Dolenc, c. kr. profesor v Ljubljani; B. Remec, ravnatelj trg. šole v Ljubljani; dr. Viljem Schweitzer, odvetnik v Ljubljani; Luka Smolnikar, kurat; dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani; Fran Verbič, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani; dr. Ivan Zajc, zdravnik in deželni odbornik v Ljubljani; Anton Sušnik, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani.

Nadzorstvo:

Predsednik: Anton Kržič, c. kr. profesor in kanonik v Ljubljani. — Člani: Anton Cadež, katehet v Ljubljani; Ivan Mlakar, profesor v Ljubljani; K. Gruber, c. kr. fin. rač. oficijal v Ljubljani; Avguštin Zajc, c. kr. rač. revident in posestnik v Ljubljani.

Samo 5 dni z brzoparniki francoske družbe !!

Najkrajša vožnja iz

Havre v New York

odhod iz Ljubljane vsak torek.

Vožnja iz HAVRE V KANADO vsaki mesec enkrat.

Veljavne vozne liste za vse razrede in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino dobiš edino pri

1929

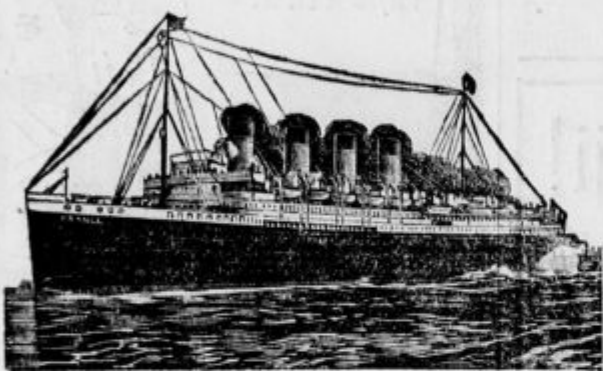
ED. ŠMARD

oblastveno potrjena po-
tovalna pisarna v

Ljubljana, Dunajska cesta 18

v hiši Kmetške posojilnice nasproti
gostilne pri „Fl. ovcu“.

Izdaja vozne listke po vseh železnicah za prirejanje zabavnih in romarskih vlakov. Vsa pojasnila istotam brezplačno.

Visoko, moderno podobo, lepoto linij, udobnost dajo samo

Warnerja Rust Proof

STEZNIKI

(Originalno ameriški izdelek).

Se pere kakor vsako drugo perilo, ne da bi se od strani vloga. Za vsak kos se jamči.

Edina zaloga v Ljubljani:

Josipina Podkrajšek,

Ljubljana, Čevljarska ulica št. 2.

Priporoča tudi veliko zalogo higienskega perila, jargrovega in Tetra ter vse druge modne predmete najboljše kakovosti.

Naročila po pošti se izvršujejo točno.

Največja in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinije, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjski, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Zupniščem samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

Brzjavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Telefon št. 41.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 30 podružnic,

Vogel Marijin trg — Sv. Petra cesta.

Delniški kapital in reserve 65.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjižice ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno. Stanje denarnih vlog na hranilne knjižice dne 31. februarja 1914 85.004.328 K.

31. decembra 1912 na knjižico in tekoči račun K 214.160.979 —.

IVAN JAK in SIN, Ljubljana

Dunajska cesta 15.

Dunajska cesta 15.

Kolesa

iz prvih tovarov Avstrije:

Dürkopp, Styria,

3391 Waffelrad.

Sivalni

stroji

in stroji za pletenje.

: Adlerjevi pisalni stroji :

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena 1. 1867. Vezenje poučujemo brezplačno. Ceniki zastoj in franko.

Franc Kos

Ljubljana,
Sodna ulica.Podpirajte domačo
industrijo!
Stare nogovice se
ceno podpletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za porušne in spodnje jopice, moderke, telovnike, nogovice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent „Wiedermann“ je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo zagotovljeno.

Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje. 118

Ali ste že pridobili „Slovenca“ kakega novega naročnika?

Brizgalnice, cevi, telovadno orodje in avtomobile

kupujte samo pri

R. A. SMEKAL, ZAGREB

katera tvrdka se zdaj glasi: Središčna prodaja ognjegasnih brizgalnic in potrebnih, telovadnega orodja in avtomobilov d. s. o. j.

Praga-Smichov.

R. A. Smekal.

V. I. Stratilek.

V. K. Smakal.

Opozarjamo, da razpošiljajo v zadnjem času različne nemške tvrdke po svojih zastopnikih na gasilna društva svoje nemške cenike in ponujajo svoje blago.